

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54 kiadás 1959 szeptember 29 6 óra per

Foglalás a Magyar Néphadsereg Napja alkalmából

1959. szeptember 29
64

Uszta Gyula altábornagy, a Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének első helyettese, kedden Magyar Néphadsereg Napja alkalmából a Néphadsereg Tiszti Házának nyári helyiségében fogadást adott. Megjelentek a Budapesti akkreditált katonai attasék, élükön P.M. Copenko ezredessel, a katonai attasék főenyjével. Ott volt a Honvédelmi Minisztérium számos vezető táborno-ka és tisztje. /MTI/

- o -

V E G E I ! !

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra per

"Nők iskolája" Csepelen - Három éves akadémia a Ganz-MÁVAG-ban

1959 szeptember 30

A budapesti üzemekben és művelődési intézményekben rövidesen lezárják a jelentkezést a művelődési tanfolyamokra, előadásokra, akadémiákra és megkezdődik az ismeretterjesztés őszi időnye. Az ismeretterjesztés új formái iránt megnőtt a dolgozók érdeklődése. Csepelen első ízben rendezik meg a nők iskoláját. A 14 előadásból álló sorozat Szerelem, házasság, család című első előadását már meg is tartották, amelyen több mint százötvenen vettek részt.

A Ganz-MÁVAG Gyáróriás kül- és belpolitikai, munkásszolgalmi, irodalmi, zenei és természettudományos kérdésekkel foglalkozó hároméves akadémijára eddig 650-an jelentkeztek. A művelődési ház minden érdeklődő részvételét igyekszik biztosítani. A jelentkezők közül többen felvetették, hogy házastársukkal együtt szeretnének résztvenni az akadémián, de nem tudják elhelyezni gyermekeiket. A művelődési ház ezért az előadások napjain játszószobát biztosít a gyermekeknek, ahol szakavatott óvónő és az üzemi nőtanács tagja vigyáz rájuk. A művelődési ház gondol azokra a munkásokra is, akik az előadás kezdeténél jóval korábban fejezik be munkájukat. Ezek részére az előadás megkezdéséig rendszeresen dokumentum, vagy híradófilmeket vetítenek. Ilyen gondoskodás eredményeképpen most sok házaspár is bejelentette részvételi szándékát. A munkásakadémia már most népszerű a dolgozók körében, mert szinte valamennyi előadást művészi műsorral, vagy filmvetítéssel kapcsolnak össze és kiállításokat rendeznek. Az akadémiát október 5-én nyitják meg és az előadás után Kossuth-díjas művészek adnak ünnepi műsort.

A gyárban mintegy száz műszaki dolgozó részvételével kezd meg munkáját a négy éves társadalomtudományi akadémia is, amelyen a politikai gazdaságtannal, a dialektikus és történelmi materializmussal, a marxista filozófia alapfogalmaival és a nemzetközi munkásszolgálat történetével ismerkednek meg a hallgatók.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 10 perc

/"Nők iskolája".....folyt/

1.

Az ifjúsági vezetők részére is indítanak októberben akadémiát. Ez az akadémia, amelyre csaknem kétszázán jelentkeztek be részvételüket, politikai és gazdasági életünk vezetői tartanak előadásokat.

Az Egyesült Izzóban október 1-én kezdődnek meg a művelődési tanfolyamok, amelyekre mintegy kétszázán jelentkeztek. Legnagyobb érdeklődés az irodalmi, művészeti és egészségügyi kérdések iránt tapasztalható. Több mint kétszázán vesznek részt a 11 előadásból álló üzleti tanfolyamon. Feltűnő sokan akarnak nyelveket tanulni. Kétszázharmincan - többségük fizikai dolgozó - jelentkeztek az orosz, angol, német, francia nyelvtanfolyamokra. /MTI/

Ruhátolvait fogták el a XIV. kerületben

1.

1959 szeptember 30

A XIV. kerületi rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Kovács Endre lakás- és foglalkozás nélküli, többszörösen büntetett előéletű személyt, aki Zuglóban több alkalommal lopott. Kovács Endre júniusban töltötte le előző büntetését, de szabaddal után sem igyekezett becsületesen dolgozni. A Kőbányai Csarnoképítészárban, ahol felvételre jelentkezett, mindössze egy napot dolgozott. Munkahelyett inkább úgy gondoskodott magáról, hogy több házból elvitte a szállításra kitett ruhákat, másutt az öltözködési táskáját, pulóvert, egy további helyről pedig kerékpárt lopott. A rendőrségen erre hivatkozott, hogy alkalmi munkákból tartotta fenn magát, ezeket azonban nem tudta igazolni. Ahol viszont lényegesen végzett ilyen munkát, szőnyegporolást, onnan egy aranygyűrűt is elvett. A ruháit a piacon próbálta értékesíteni. Eközben került rendőrkézre. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 20 perc

Kilencven éve adta ki a magyar-osztrák postaigazgatóság a világ első levelezőlapját

1959 szeptember 30.

3.

Kilencven évvel ezelőtt, 1869 október 1-én, világszerte nagy érdeklődést váltott ki a magyar-osztrák postaigazgatóság rendelkezése, amely szerint forgalomba hozták a világ első levelezőlapját. Az új küllemű fajta feltalálója dr. Hermann Emanuel, a bécsi helyi katonai akadémia tanára volt. Látványosultságát Garvai Mihály, az akkori magyar postafőigazgató teremtette meg, akinek nagy érdeme volt, hogy levelezőlap - hosszadalmas vita után - igen olcsón, 2 krajcárért került forgalomba.

A levelezőlap már az első napon nagy sikert aratott, csupán a pesti központi postahivatalban 10.000 fogyott el. A nagy érdeklődésre jellemző, hogy egy hónap alatt egymillió levelezőlapot hoztak forgalomba. A kiadást követő évben már 2.5 millió, utána 3.5 millió, 1873-ban pedig már 6.5 millió lapot kézbesített a magyar posta.

A siker láttán először a német, majd sorban a luxemburgi, a svájci, az angol, a belga, a holland, a dán, a finn, az orosz, a francia, az északamerikai, a spanyol, a román és a szerb postaigazgatóság vezette be a levelezőlapot. Ezekben az országokban azonban a lapok ára a levelek postai díjával volt egyenlő és csak később szállították le. 1878 júniusától a világ valamennyi országában elterjedt a levelezőlap.

A világ első levelezőlapjaiból több - eredeti kiadásban - a Postamuzeumban is megtalálható, s őriznek ott 1871-ből, postára adott levelezőlapokat is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 30 perc

Pontyot, forest exportunk, halfilét, heringet és szardellit hozunk be külföldről

1959 szeptember 30

4. Az őszi halászati idény beköszöntével megkezdődött a hal exportja is. A TERIMPEX Vállalat elküldte az első vagonokat Csehszlovákiába és a Német Demokratikus Köztársaságba, a közeli napokban pedig már más országokba is szállít pontyot. Ezzel különleges exportcikkünk a balatori fogas, hetenkint rendszeresen eljut Ausztria nagy éttermeibe, szállodáiba.

A magyar háziasszonyok nemesnek a hazai halak közül v. lehetnek. A nagyobb választék kedvéért Kijából az utóbbi hónapokban 55 vagon halfilét hozott be a TERIMPEX. A közeli napokban már érkezik a Szovjetunióból sóhering is és az év végéig 40-50 vagonnyit várnak. A heringet a magyar izlésnek megfelelően feldolgozzák konzervgyáraink és néhány héten belül az üzletekbe kerül majd. Ezen kívül a szardellapaszták készítéséhez szardellit is szerez be külkereskedelmünk. /MTI/

Hat év alatt ötvenezeren keresték fel a Matyó Múzeumot

1959 szeptember 30

5. A községi tanács és a háziipari szövetkezet közös kezdeményezésére állították fel 1953-ban Matyókövesden a Matyó Múzeumot. Az eltelt hat év alatt a matyósok életének, használati tárgyait több mint ezer jellemző darabját gyűjtötték itt össze. Bemutatják többek között az 1800-as évektől való kézi... fűtésű butorokkal berendezett matyósobát. Különösen gazdag gyűjteménye van a múzeumnak a régi, szin pompás népviseletekből és a vidékre jellemző surmáselet emlékeiből. Fényképek és korbácsi fényképek tájékoztatnak a matyósok életéről az 1800-as évektől kezdődően.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 40 perc

/Hat év alatt...folyt/

5.

A Matyó Múzeumot az elmúlt hat évben több mint ötvenezeren keresték fel. Matyó szarban jártak itt hazai látogatók kivül a Szovjetunióból, Csehszlovákiából és a Német Demokratikus Köztársaságból érkező vendégek is. A Matyó Múzeum munkatársai most is rendszeresen gyűjtik az ország egyik jellegzetes vidékének néprajzi emlékeit. /MTI/

Esőgyúval öntözött kertészetéből decemberben szállít sponót és karfiolt a sárbovárdi termelészövetkezet

1959 szeptember 30

6.

A sárbovárdi Május 1. Termelészövetkezet dolgozó munkásjai kihasználják a földjeik mentén húzódó Mádor-csatorna nyújtotta öntözési lehetőségeket. A nagy kiterjedésű rizsföldjeik mellett 400 holdon kertészeti-, 300 holdon pedig szántóföldi növényeket öntöznek. A közös gazdaság most 400.000 forintért két hordozható permetező berendezést vásárolt; esőgyúval öntözi a nagy kiterjedésű sponót- és karfioltáblákat, ahonnan a termést decemberben viszik piacra. /MTI/

Hátszáz éves gyümölcsösökert nyomot felezték fel Halmaba szigetén

1959 szeptember 30

7.

A Magyar Nemzeti Múzeum régészei a fennmaradt oklevelekben szereplő adatok alapján XIII. századbeli kápolna romjait találták meg a Dunakanyarban lévő Halmaba szigetén. A kápolna közelében feltárták az esztergomi érseknek évszázadokkal ezelőtti nyaralójának alapjait, s megtalálták az érseki gyümölcsösökert nyomot is. E az első hitelasolat, amely fényt derít a középkori gyümölcsösök telepítésére. Eszerint aránylag sűrűn, egymástól csupán 2,5 méterre, de már négyzetesen ültették el hátszáz évvel ezelőtt is a gyümölcsfákat. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 50 perc

Egy év alatt megkétszereződött Budapesten az üzemi nyelv-
tanfolyamok száma - Ország szerte nagy az érdeklődés a mű-
szaki jellegű orosz nyelv tanfolyamok iránt

1959 szeptember 30

8.

A nyelvtanulás iránt ország szerte fokozódik az érdeklődés. A József Attila Szabadegyetem budapesti központi nyelvtanfolyamaira 6690-an iratkoztak be. A fővárosi üzemekben - az eddigi adatok szerint - mintegy 2000 részvevővel kezdődtek tanfolyamok. A TIT előadói a központi és üzemi nyelvtanfolyamokon tizenhátféle nyelvet tanítanak. Ezen felül is ugyiszólván minden igényt ki tud a társulat elégíteni, mert tagságának körében a legkülönbözőbb nyelveket beszélő emberek találhatók. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy sokoldalúan szolgálják hazánk nemzetközi kapcsolatait is, akár kulturális, akár gazdasági téren.

A tanfolyamok tapasztalati alapján jelenleg Magyarországon legnagyobb az érdeklődés az orosz, a francia és a német nyelv iránt. Figyelemmel a növekvő számú érdeklődőkre, az idén megkezdődtek a hindi nyelv oktatását is, amelyet Indiában 130 millió ember beszél.

A TIT nyelvoktatási hálózata az egész országra kiterjed. Vidéken körülbelül kétezeren vesznek részt az ismeretterjesztő társulat nyelvtanfolyamain, a legtöbben Borsod, Heves, Hajdu, Baranya és Veszprém megyében. A hallgatók között mind a fővárosban, mind vidéken, ott vannak a társadalom csaknem valamennyi rétegének képviselői, az üzemi munkások épp úgy, mint a mérnökök, orvosok, jogászok, diákok, stb. A legutóbbi egy esztendő alatt a fővárosban az üzemi nyelvtanfolyamok száma megkétszereződött, s az előző oktatási évhez képest Budapesten most 20-25 százalékkal többen tanulnak idegen nyelvet. A speciális nyelvekből - például az arab, török, svéd, hindi, stb. - jegyzetek is rendelkezésre állnak az oktatás, illetve a tanulás könnyítéséhez.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1959 szeptember 30 6 óra 55 perc

/Egy év alatt....folyt/

8.

Számos nyelvtanfolyam van a művelődési otthonokban. Például a Pedagógusok Szakszervezete Központi Művelődési Otthonának felnőttek részére indított tanfolyamaira erre a tanévre csupán Budapesten, nem végleges adatok szerint, csaknem négyezer jelentkezték. A magyar fővárosban működő külföldi kulturális intézményekben rendezett tanfolyamokon több mint kétezeren tanulják a bolgár, a csehszlovák, a francia, a lengyel és az olasz nyelvet.

Az MSZRT budapesti központi orosz nyelvtanfolyamaira az idén négyezer hallgató iratkozott be, a fővárosi üzemekben indult tanfolyamok részvevőinek száma pedig meghaladja az ezret. Az orosz nyelvtanfolyamok iránt az érdeklődés fővel nagyobb, mint tavaly. Veszprém megyében például csaknem háromszor annyian jelentkezték, mint amennyire számítottak. Ország szerte különösen megnőtt a műszaki jellegű orosz nyelvtanfolyamokra beiratkozottak száma. Az MSZRT segíti a tanulóifjúság orosz nyelvismereteinek fejlődését is, diaktanfolyamok rendezésével, levelező, olvasó- és társalgókörök alakításával. /MTI/

Ezerszemes kukoricacsövek Heves megyében

1959 szeptember 30

9.

Heves megye termelészövetkezeteiben az idén először vetettek nagyobb mennyiségben marionvásári 5-ös hibridkukoricát. Az új vetőmag a megfelelő alajelőkészítés és növényápolás után betöltötte a hozzá fűzött reményeket. A halmajusi Réke Tsz-ben az MV 5-ös vetőmag olyan termést adott, amelyre már nem volt példa ezen a környéken. A csövek átlag 30 centiméter hosszúak és ezer szemet tartalmaznak. A holdankénti átlag 50 mázsa. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás
perc

1959 szeptember 30

7 óra 10

Földalatti borpincészet épül Veszprém megyében

1959 szeptember 30

10.

A Badacsonyi Borforgalmi Vállalat részére tizenkét, nagyméretű, egyenként 500 hektoliter űrtartalmú, vasbeton tárolótartályt építenek. A háromszorosan szigetelt tartályokat a föld mélyére süllyeszti, belső felületüket pedig üveglapokkal vonják be, hogy a betont ne támadhassa meg az alkohol és a borsav. A tárolókat összekötő földalatti folyók sokat fehér cserpekövel rakják ki. A hatvan hektoliter befogadóképességű tárolókat a szüret idejére átadják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9 kiadás

1959 szeptember 30 12 óra 15 perc

Televízió közvetítőállomást építenek Zalaegerszezen

11

1959 szeptember 30

Zalaegerszezen a Hazafias Népfőrdő városi bizottságának kezdeményezésére a tanács a társadalmi érték összefogásával televízió közvetítőállomást épít a város legmagasabb pontján, a Jánka hegyen. Az anyagi fedezet már jó-részt előteremtették, a szükséges munkákat pedig társadalmi úton végzik el. Így rövidesen mintegy harminc kilométeres körzetben vehetik a bucsusi televízió adásait. /MTI/

- o -

Megszűnik a talajerozió - korszerű művelési módszert honosítanak meg a hegyvidéki új termelészövetkezetek közvégeiben

12

1959 szeptember 30

Borsos megye dombos; hegyes szentoföldjein az ózdi, a putnoki és az adolényi járásban évtizedeken át a rétegvonalakra merőlegesen művelték kisparszállásokat az egyenlő dolgozó paraszokok. Ezzel szinte árkot készítettek a lefutó esőviznek, amely lamosta lerántotta a termőtalajt. Több község, így Rakacs, Rakacszent határa éppen emiatt kopárosodott el.

Az adolényi járásban az idén tavasszal kilenc község dolgozó parasztsága a káros szántóterület útját változtatta, s ezekben a hegyvidéki falvakban már korszerű a rotaerősítők alapján művelik a dombokra huzódó szántóföldeket. Irotán, Tarsasgönn, Rakacsn, Izsó alván Lakon, s a többi tisz községben a kialakított táblákat már a rétegvonal mentén szántják, amivel elfogják a lefutó esővizet, megakadályozzák az eroziót.

A hegyvidéki tisz községek korszerűsödő gazdálkodásukhoz minden segítséget megkapnak. A nehéz, dombos talajokat nagyteljesítményű lánctalpas traktorok szántják, rövid termésidejű, nemrejtett gabonaféléket vetnek, a talajerősítésére pedig kálió mennyiségű műtrágyát kapnak. Lak községben tavaly az egyéni gazdák mindössze 40 mázsa műtrágyát használtak fel, az idén a szövetkezeti gazdálkodás első évében már 10 vagyon különféle műtrágyát szórtak szét a laci termőföldeken. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10 kiadás 1959 szeptember 30 12 óra 20 perc

Új típusú marógépek próbagyártását kezdték meg Esztergomban

13 1959 szeptember 29

Az Esztergomi Szerszámgépgyár dolgozói megkezdték a Budapesti Ipari Vásáron bemutatott újfajta marógép-család első két típusának, az MU-250-es univerzális és az MF-250-es függőleges marógép próbagyártását. Az év végéig 5-5 darabot készítenek, s a tapasztalatok hasznosításával jövőre hozzáfognak a sorozatgyártáshoz. A saját tervezésű gépek jóval korszerűbbek és tetszetősebbek az eddig készített marógépeknél. Gazdaságosabb kihasználásukat segíti, hogy fordulatszámuk a régebbi 12 helyett 18 fokozatban szabályozható. Az új gépek beállítása is gyorsabb a régiéknél és megkönnyíti a dolgozók munkáját, mert nemcsak hosszirányban, hanem kereszt- és függőleges irányban is gépi előtolással működnek. /MTI/

- o -

Szocialista szerződést kötött a községekkel a Hazafias Népfront Veszprém megyében

14

1959 szeptember 30

A Hazafias Népfront Veszprém megyei bizottságának mérnökökből, építészekből, nyugdíjas szakemberekből alakult műszaki bizottsága hónapok óta segíti az új termelőszövetkezeteket. A megyei és járási műszaki csoportok önkéntes társadalmi munkásként számos helyen elkészítették az istállókat, és más gazdasági épületeket, a bekötő utak terveit, amelyek végrehajtására a hazafias Népfront megszervezte a társadalmi munkások népi csoportjait mozgósította. A megyei népfront-bizottság, a községi szervek és a termelőszövetkezetek eddig 24 tsz-községben szocialista szerződést kötöttek egymással, amelyben vállalták a helyi erőforrások és lehetőségek legmesszebbmenő felhasználását. Sármelléken már elvégezték a termelőszövetkezet új majorkájához vezető kéthilométeres bekötőút földmunkáit. Népfront-bizottság felhívására több mint ezren vettek részt az utépítésben.-

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11 kiadás 1959 szeptember 30 13 óra 50 perc

/Szocialista szerződést... I folytatása/

14

Kemeneshőgyész tsz -község bekötőútjának tervét a pápai utfenntartó kirándultság szakemberei készítették el. Itt is megkezdődtek már a földmunkák. Szentrálon a község két, több ezer holdon gazdálkodó szövetkezetével egy-egy kilométeres bekötőút építésére kötöttek szerződést a társadalmi szervek. A majorokban már elkészült az első százfűrőhelyes istálló, s a további nagy munkák megkezdése előtt megépítik a bekötőutakat. Társadalmi segítséggel ezekben a napokban kezdik meg a földmunkákat Csajágon, Ósiben és még számos tsz-községben. /MTI/

- o -

Nyárfacserdők a nagykovácsi szikán - Összesen több mint hárommillió facsemetét ültetnek el Szolnok megyében

15

1959 szeptember 30

Szolnok megye fában szegény vidékein az őszi folyamán 3,200.000 facsemetét és 245.000 suhángot ültetnek el. Karcag, Kunszentmárton, Mesterszállás és Tiszapüspöki határában legelővédő erdősávokat alakítanak ki, a szikésekre és a belvizes területekre Kunhegyes, Kisujszállás, Mezőtur és Tószeg környékén akác- és nyárfacserdőket ültetnek. Az állami gazdaságok, gépállomások és termelőszövetkezetek központjain, tanyáin ligeteket képeznek. Csödön, Jászfényszaru és Jászapátiban népparkot telepítenek. Az őszi folyamán Szolnok megyében összesen 3000 hektár nagyságú területen erdősítenek és fásítanak. /MTI/

- o -

A kongresszus előestéjén hat Nógrád megyei községben gyűlést tartottak a villany

16

1959 szeptember 30

Az ilyi faluvillamosítási terv szerint Nógrád megyében Gáosztve, Bacska, Alsó- és Felsőtold községekben építik meg a villanyvezetékot, a transzformátorállomásokat és a közvilágítási hálózatot.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12 kiadás 1959 szeptember 30 13 óra 55 perc

/A kongresszus.... 1 folytatása/
16

Az Északmagyarországi Árszolgáltató Vállalat salgótarjáni igazgatóságának építési és szerelési osztaga vállalták, hogy ter-
ven felül Hollókői és Szupatki termelőszövetkezeti községekbe
is bevezetik a villanyt. Alsó- és Felsőtold községekben már
elkészült a két transzformátorállomás, bekapcsolásra kész a
község közvilágítási hálózata is, de a lakásokban csak most
kezdik meg a hálózat felszerelését. Bacska és Csasztva kö-
zségekben októberben készülnek el a külső hálózati szerelvények.
Befejezés előtt áll a munka a terven felül vállalt két ter-
melőszövetkezeti község hálózatának építésénél is. A hat Nóg-
rád megyei községben csaknem ezer család otthonában gyullad
ki a villany a kongresszus előestéjén. /MTI/

- o -

Ujabb milliomos-jelölt termelőszövetkezet Vas megyében

1959 szeptember 30

17

Vas megye termelőszövetkezeteiben megkezdőd-
tek a zárószámadási előkészületek. Az előzetesen összesített
adatok a megye szövetkezeteinek eredményes gazdálkodásáról
tanuskoznak. A régi, nagy tapasztalattal rendelkező, közös
gazdaságok továbbgyarapodtak, az újak pedig jól indultak a
közös úton. A szombathelyi járás 22 milliomos termelőszövetke-
zetének vagyonát tovább növekedett. A csoporegi Petőfi Tsz állá-
tenyésztésből havonta 40.000 forintot vett be, a szombathe-
lyi Felszabadulás Tsz-ben pedig csak a tejért 25.000 forintot
kaptak minden hónapban. A huszmillió forintnyi közös vagyon-
nal rendelkező keménesi Lj. i. Úttörő Termelőszövetkezet bevéte-
lét is az állattenyésztés növelte az idén újabb százakkal.
A megye milliomos szövetkezeteinek száma egyébként a követ-
kező hónapokban tovább gyarapszik, s már a tavasszal alakult
közös gazdaságok között is több milliomos-jelöltet tartanak
számon. Így a nicki Rába Gyöngye Tsz rövidesen felsorakozik
a legjobbak közé, s ugyancsak a gazdag szövetkezetek sorában
van a keménységi Haladás Tsz, továbbá az ikarvári és
szergényi új közös gazdaság.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13 kiadás 1959 szeptember 30 14 óra 10 perc

/Ujabb milliomos-jelölt ... folytatása/
17

Az ünnepi zárószámadási közgyűlésekre az
idén is meghívják az egyénileg dolgozó parasztokat. Az egész
évi jó munkáról számot adó nagy eseményen körülbelül 2000
egyéni dolgozó paraszt vesz részt. /MTI/

- o -

Társadalmi munkával építették fel öt termelőszövetkezeti
község ideiglenes téli istállóját a dorogi iparvidék dol-
gozói

18

1959 szeptember 30

A dorogi iparvidéken tizenegy termelőszö-
vetkezetben épül állami és saját erőből korszerű marhaistál-
ló, több helyen mégis gondot okoz a nagy állattalomány téli
elhelyezése. A termelőszövetkezeti tagok, akik már eddig is
sok segítséget kaptak a bányák és üzemek dolgozóitól, most
újra a munkásokhoz fordultak segítségért. A dorogi járási
pártbizottság kezdeményezésére hatszáz bányász, gyári és
hivatati dolgozó vonult a termelőszövetkezetekbe, hogy se-
gítsen az ideiglenes téli szállások és silógödörök elkészíté-
sében. Két napig dolgoztak a termelőszövetkezetekben a tár-
sadalmi munkások, párttagok és pártönkivüliek, és a járási
pártbizottság valamennyi vezetője, beosztottja. Brjánán,
Épölön, Nagysopron, Pilismaróton és Fárishalmon felépítették
az ideiglenes téli szállást, összesen 380 szarvasmarha el-
helyezésére. Ezenkívül Uruban és más termelőszövetkezetek-
ben többszáz köbméternyi silógödört ástak ki. A nagysápi
termelőszövetkezeti istálló építésénél a Komárom Megyei
Építőipari Vállalatnak is segítettek. Ennek viszonzására
a vállalat emelőgépeket kölcsönözött helyi erőből épülő
termelőszövetkezeti istállókat építésükhöz. Ennek elhelye-
zéséhez. Így az iparvidéken valamennyi termelőszövetke-
zeti istálló még a tél beállta előtt elkészül. Az MSZMP
Dorog járási végrehajtó bizottsága köszönetét és elismerését
fejezte ki a társadalmi munkában részt vevő dolgozóknak. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14 kiadás 1959 szeptember 30 11 óra 10 perc

Befejezőkben a silókukorica betakarítása: kétszáz millió liter tej termeléséhez elegendő takarmánytöbbletet adott az új módszer

1959 szeptember 30

19

Harckon 150.000 holdon termesztettek hazánkban az idén fővetésű silókukoricát, ezenkívül nagy területeken vetettek silókukoricát a korán lekerülő takarmányok, vagy gabonafélék után is. Országosan a fővetésű silókukoricának 90 százalékát betakarították.

A Földművelésügyi Minisztériumban értékelték a silókukorica-termesztés idei tapasztalatait. A szakemberek megalapították, hogy az új módszer szerint körülbelül 150.000 holdon termesztett és betakarított silókukorica 50 százalékkal több keményítőértéket adott azonos területről, minth a régi módszer szerint sűrű kukoricát, csalmadést termesztettek volna. Számítások azt mutatják, hogy az idei silótakarmány-többlet - amit a többnyire négyzetes részeken vetett és a csövek teljes-visszasorításakor betakarított, elraktározott silókukorica adott - legalább 200 millió liter tej termeléséhez elegendő. A hozamokra jellemző, hogy az élenjáró gazdaságok általában 250-300 mázsá silókukoricát betakarítottak ha holdenként átlagban, de szép számmal akadnak olyan gazdaságok is, amelyek 500 mázsán felüli hozamokkal büszkélkedhetnek.

Különösen nagy előrelépés tapasztalható az idén termelési évhez tartozó silótakarmány-állományok megteremtésénél. Az adatok szerint már az eddigiekben egymillió köbméterrel több silótakarmányt raktároztak el a közös gazdaságok, mint a múlt évben összesen. Ez a többlet körülbelül 100.000 számosállat évi 70 mázsányi adagjával egyenlő.

A vetésterület növekedése és nem utolsósorban vártnál is bővebb terméshezemok miatt az állandó jellegű silótár szükségének bizonyult. Ezért jólle, már a nyár folyamán, ideiglenes jellegű, úgynevezett átjáró ároksilót építettek a termelészövetkezetek, ahol számottevő veszteség nélkül, jól tárolhatják a basilózott takarmányokat.

/Földt. Kiv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás 1959 szeptember 30 11 óra 15 perc

Befejezőkben... folytatása/
19

Mindezek alapján bizony elmondható, hogy különösebb gond nélkül átteleltethetjük az utóbbi években örvendetesen megszerződött szarvasmarha-állományunkat, nem kell tartanunk sem súlyvesztástól, sem a termelés visszaesésétől.

A takarmányalapok további megerősítése érdekében a minisztérium intézkedéseket tesz arra, hogy az idén már jól bevált, új silókukorica-termesztési módszert a következő években még nagyobb területekre terjesszék ki.
/MTI/

- o -

A pártszervezet munkavédelmi intézkedéseinek eredménye: fél év óta nem volt baleset az Ajkai Erőműben

1959 szeptember 30

20

Az Ajkai Erőmű pártszervezete a kongresszusi versenyvállalások összehajósításakor felhívta a dolgozók figyelmét a fokozottabb balesetvédelemre. Kezdeményezésükre helyi bizottságot szerveztek, amely a komunisták irányításával felülvizsgálta az üzem védőberendezéseit és a dolgozók javaslatai alapján határozatokat hozott a biztonságos munkafeltételeinek megteremtésére. A taggyűléseken is sok szó esett a balesetelleni védekezésről. A határozatok megvalósítását a pártszervezet tagjai hetente ellenőrizték. A legveszélyesebb helyeken, a tárolóbunkerek és a vagonrakodók szomszédságában terelőkerlátokat szereltek fel. Rendet teremtettek a kárház munkahelyein is. A víz-áramlással eltávolított forró salakot fedett surrantókba vezetik, s így a hirtelen keletkező gőz nem okozhat égési sebeket, baleseteket. Felvilágosító munkával azt is elérték, hogy a magas munkahelyeken minden dolgozó védőövet használ, jóllehet ez nehezíti a munkát. Az intézkedések eredménye, hogy fél év óta nem fordult elő baleset az erőműben. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16 kiadás 1959 szeptember 30. 14 óra 25 perc

Időjárásjelentés

30 A Meteorológiai intézet jelenti szeptember 30-án, szerdán délelőtt 12 órakor:

Hidag éjszaka

Lengyelországon és Románián, valamint a Szovjetunió európai területén keresztül hideg légtömegek áramlanak dél felé. Sok helyen esőt, helyenként már havas esőt, sőt az északra fekvő vidékeken havazást okozva. Közép-európában esendesebb, szárazabb az időjárás, a hajnali órákban erős lehűléssel. Európa legnagyobb részei főleg déli széllel melegebb levegővel áraszik. Franciaországban a nappali felmelegedés több helyen elérte a 25 fokot.

Hazánkban kedden a Dunántúlon gyengén, a Dunától keletre erősebben felhős volt az idő. A hátrában és a Bükkben, valamint a Tisza mentén több helyen hullott kisebb eső. A csapadékmennyiség sehol sem halotta meg az 1-2 millimétert. Az éjszakai órákban a Kárpátokon kavós hó esett. A hőmérséklet napközben általában 15-16, az északkeleti megyékben csak 11-13 fokra emelkedett. A hajnalban az ország keleti felében 3-6, nyugati felében 0-3, így Somogy és Zala megyében helyenként mínusz 1 fokra hűlt le a levegő. A Dunántúlon és Szeged, Békéscsaba környékén több helyen volt mínusz 1, mínusz 3 fokos talajmenti fagy.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 9,5 fok volt, a sokévi átlagnál 5,4 fokkal alacsonyabb. Budapesten szerdán 12 órakor a hőmérséklet 11 fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, mérsékeltén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás esütörtök estig: változó felhőzet, néhány helyen, inkább csak az ország keleti felében kisebb eső. Légszállított északkeleti szél. Várható legelcsúszósabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1-plusz 3, legnagyobb nappali hőmérséklet esütörtökön 10-15 fok között.

Távolabbi kilátások: napos idő, emelkedő hőmérséklet.

A Dunai vízállás szeptember 30-án délelőtt 11 órakor: 171 centiméter. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17 kiadás 1959 szeptember 30. 14 óra 10 perc

Reggölt a Kisvárdai ési-rózsá és a dunántúli hóhehely-burgonya

1959 szeptember 30

21

A Fogyasztásra szerdán reggel 104 vagon és 28 tehergépkocsi áru érkezett, ebből három vagon vegyes árucikku, 37 vagon burgonya, 4 vagon vörös- és fokhagyma, 10 vagon fejes- és kálikapósa, 5 vagon levelesbevaló zölz, 7 vagon zöld- és fehérpaprika, 5 vagon vegyes gyümölcs, 14 vagon alma, 6 vagon körte, 11 vagon szőlő és 2 vagon tejis.

Az állami élelmiszerboltokban nagy a választék burgonyafélékből. Szerdán reggölt a kiváló minőségű Kisvárdai ési-rózsá és a dunántúli hóhehely-burgonya. Az ési-rózsát különként 1.50, a hóhehely-burgonyát 1.50 forintért hozták forgalomba. Az első osztályú teltiszivale fehérpaprikát különként 3.50, a szentesi fehérpaprikát 2.50 forintért árusították. A vörös- és a fokhagyma, a káposztafélék és a levelesbevaló zölz ára nem változott. Reggölt a kései Bakator-szőlő és az alföldi nedvös Kiefer-körte. Az alma és a szőlő ára nem változott, a Kiefer körte különként 4.40-5.20 forintért adták. /MTI/

- o -

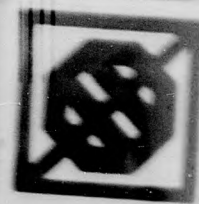
Befejeződött Vas megye legnagyobb termelőszövetkezeti építkezése

1959 szeptember 30

22

Salkövesuton, a tavasszal termelőszövetkezeti községé alakult Vas megyei faluban befejeződött a megye legnagyobb ideai termelőszövetkezeti építkezése. A helybeli termelőszövetkezet 2,5 millió forintos költséggel új központi majort alakított ki. A gazdasági központban magtárépítés, önit és istállók építettek, a takarmányt és a trágyát keskenyvágyú vasuton, csillékkal szállítják rendeltetési helyére. Az új majornak az állatgondozók munkájuk végzetével fűrészsobában tisztálkodhatnak. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18 kiadás 1959 szeptember 30 14 óra 30 perc

Szüretelnek az Alföldön

23

1959 szeptember 30

A pusztamérgesi Rizling, a szatymazi Ezerjő, a csongrádi Kadarke hozájában megkezdődött a szüret. Először a legkorábban érő fehér borszőlőt, az Ezerjőt szedték a szatymazi Szabadság és a sándorfalvi Rózsa Ferenc Termelőszövetkezetben. Csongrádban a szeptélyes időjárás és a jégkar ellenére közepes az átlagtermés, holdenként 17 mázsás borszőlőt szednek, sőt a csongrádi szőlőhegyen a Kadarke átlagtermése eléri a 20 mázsát.

A felvásárló megyei szervezetek jól felkészültek a szüretre. Ez évben 10 millió forint beruházással összesen 27.000 hektoliter befogadóképességű pincét építettek Csongrádban, Kisteleken és Pusztamérgesen. A felvásárló telepeket korszerű berendezéssel bővítették. Így Kisteleken nagyteljesítményű francia szőlőprést helyeztek üzembe. /MTI/

- o -

Megtakarított üzemanyaggal 30.000 normálhold munkát végezhetnek somogyi traktorosok

24

14

1959 szeptember 30

Somogy megye 15 gépállomásán a pártkongresszus tiszteletére indult munkaversenyben kiemelkedő eredmények születtek. A tervezett 1.300.000 forint helyett másfél millió forint megtakarítást értek el, s az egy normálholdra jutó költséget 1.04 forinttal csökkentették. Az üzemanyag-megtakarítás is jelentős: kereken 5.200 mázsa. Ezzel az üzemanyaggal további 30.000 normálholdnyi munkát tudnak végezni. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19 kiadás 1959 szeptember 30 14 óra 50 perc

Tervez felül száz vagonnal gabona a Mezőhegyesi Állami Gazdaságból

25

1959 szeptember 30

A Munka Vörös Zászló Érdemrendjével kitüntetett Mezőhegyesi Állami Gazdaság dolgozói a pártkongresszus előtt a közszolgálat tudásközvetítését nyújtva, több must, zsírt, tojást, ipari növényt hoztak a népgazdaságnak. Összesen 14,5 millió forint tervén felüli nyereség elérését tűzték ki célul. Az aratás teljes sikerrel zárult: gabonából csaknem száz vagonnal adták többet a tervezettnél, s az ipari növények termésétől is jelentős túlteljesítésre következtethetünk. Kenderből 900 holdon 55, cukorrépából 1000 holdon 250 mázsa átlagtermés várható, a kukorica pedig 45 mázsa holdenkénti terméssel fizet.

A mezőhegyesiek a többtermelést a költségek csökkentése mellett valósították meg. A tojás ö-költségi árát például 1.09 forintról 90 fillérré csökkentették, egy liter tej előállításának költsége pedig 15 fillérről 12 fillérré csökkent. A gazdaságban csupán a tejtermelés hozta 5000 forint megtakarítást hoz. A szakemberek előzetes kalkulációja szerint a gazdaság - eredeti vállalatátulajánosi - 17,5 millió forint tervén felüli évi nyereséget ér el. Az eredmény a munkások keresetében is mérhető. Évi átlagjövedelmük több mint 100 forinttal emelkedett, csupán minőségi célprémium címén egymillió forint jutalmat osztanak ki közöttük, s jelentős nyereségrészesedésre is számíthatnak. /MTI/

- o -

"Az osztrák operaház nagyon érdekli Magyarország kulturális életét" - Marcel Rubin osztrák zenekritikus nyilatkozta

26

1959 szeptember 30

Az Állami Operaház jubileumára meghívták Marcel Rubint, a neves osztrák zenekritikust is, aki már néhány napja Budapesten tartózkodik. A Magyar Távirati Iroda munkatársa beszélgetett Marcel Rubinnal, az osztrái Haydn ünnepségekről és magyarországi látogatásának céljáról, a híres operai tapasztalatairól.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2o kiadás 1959 szeptember 30 17 óra 15 perc

/"Az osztrák... 2 folytatása/
26

- Mi az első osztrák klasszikusnak tekintjük Joseph Haydn-t - mondotta - s halálának évfordulója alkalmából Bécsben sok hangversenyt rendeztek, amelyeket közvetített a rádió is: előadták többek között az Évszako-
kat és a Terentius oratóriumot, de néhány kevésbé ismert Haydn-művet is játszottak. Az osztrák rádió külföldi Haydn-koncerteket is közvetített, például Moszkvából, Prágából, Párizsból, Rómából és ugy emlékszem, Budapestről is. A tudományos akadémián ünnepség volt, de nemzetközi kongresszust nem rendeztek, jóllehet tervezték. A magyarországi Haydn-ünnepségek programját ismerem, hallottam a kongresszusról is és nagyon sajnálom, hogy nem jöhettek előbb Budapestre. Tudomást szereztem az operaházi Haydn-bevetésről nagy sikeréről is. Az osztrák lapok igen pozitívan nyilatkoztak a fertődi Esterházy-kastélyban lezajlott ünnepségekről; újból kiderült, hogy a zene összeköti a népeket.

- A Magyar Állami Operaház igazgatóságának meghívására jött Budapestre. Az osztrák emberek nagyon érdeklődtek Magyarország kulturális életéről, a budapesti Operaházról, s itteni tapasztalataimról szeretnék majd beszámolni az otthoni közönségnek. Elsősorban az Operaház előadásai-
val kívánok foglalkozni. A bécsi és a budapesti Operaház között mindig voltak kapcsolatok, hiszen például Gustav Mahler előbb Budapesten, majd Bécsben volt operai igazgató, s a bécsi operaháznak van néhány kitűnő énekes, akik magyar származásúak. Eddig a Bánk bán és a Turandotot láttam itt. A Bánk bán igen mély benyomást tett rám - nálunk teljesen ismeretlen ez a mű, s még Erkel Ferenc nevét is csak a zene-tudósok ismerik. Véleményem szerint mélyen drámai ez az opera, ezenkívül ötletes a zenéje és tartalma is nagyon érdekfeszítő. Biztos vagyok abban, hogyha Erkel Ferenc olasz lett volna, ő is és műve is világhírű lenne - és meg is érdemelné. Az opera néhány részlete zseniális, az egész előadás igen szép és élénk. Különösen Simándy József, s mellette Dalli Rózsi és Fodor József alakítása tetszett, de az egész együttes megragadott.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21 kiadás 1959 szeptember 30 17 óra 10 perc

"Az osztrák... 2 folytatása/
26

Láttam a Turandotot is, ezt már ismerős szemmel, s össze tudtam hasonlítani a bécsi és a budapesti előadást. A budapesti Turandot a legkiemelkedőbb bécsi előadásokkal versenyezhet, s még soha sem láttam olyan szenvedélyes, rendkívüli zenei képességről tanuskodó vezénylést, mint Ferencsik Jánosé. A magyar és az olasz temperamentum is szorosán találkozott. Rendkívül élénk és szép Nádasdy Álmán rendezése. Az énekesek itt is kiváló teljesítményt nyújtottak. Mindkét előadás nagy élmény volt számomra - mondta befejezésül Marcel Rubin. /MTI/

- o -

A MÁV számadása a nyárról: három hónap alatt 78,355.000 utast szállítottak a vasuton - Jövőre Berlin és Budapest között "Hungária" néven új motorvonat közlekedik - Rendkívül megnövekedett a balatoni forgalom

1959 szeptember 30

27

A nyár elmúltával a MÁV is elkészítette számadását a nyári forgalomról. Ezek szerint 1959-ben a három nyári hónapban a vasuton 78,355.000 utast szállítottak, míg 1958-ban 75,322.000, 1957-ben pedig 64,882.000 személy utazott. A nyáron 395 IBUSZ-vonatot közlekedtetett a MÁV 59 vonattal többet, mint a múlt évben. 1958-hoz viszonyítva 165 új, - naponta, illetve a hét egyes napjain közlekedő - gyors-, távolsági és helyi vonatot állítottak forgalomba. Ezenkívül csúcsforgalmi időkben, szombatonként és vasárnaponként rendszerint mentesítő vonatokat is kellett indítani. Mindezekhez még hozzá kell számítani azokat a mentesítő és különvonatokat, amelyeket a nyári idényben az ország különböző helyein tartott nagygyűlésekre, vidám vásárokre és egyéb rendezvényekre indított a MÁV.

A nyáron lényegesen javult a vonatok menetrend szerinti közlekedése is. A nyári hónapokban a személyszállító vonatoknak 97,6 százaléka tartotta meg pontosan a menetrend előírásait.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22 kiadás 1959. szeptember 30. 15 óra 15 perc

/A MÁV.... I folytatása/
27

Különösen örvendetes, hogy vasárnapoként az esti csúcsgazdálkodás idejében is, a Balatonról Budapestre majdnem minden esetben menetrend szerint érkeztek be a szerelvények. Lényegesen fejlődött az állomások és a személykocsik tisztántartása is. Különösen a Balaton-méti állomások parkosítása, fénycsővilágítása nyerte meg az utazóközönség tetszését. A vonatlétesítő személyzet, - elsősorban a jegyvizsgálók - megteremtése javult.

A MÁV által elkészített felmérés szól arról, hogy feltétlenül szükséges az eddiginél is több motorvonat közlekedtetése. Megállapítja, hogy a lehetőségek határain belül fokozták az utazás kényelmét. Egyes hétvégi vonatoktól eltekintve, sikerült a zsúfoltságot megszüntetni. Nagyobb gondot kell fordítani azonban arra, hogy egy-egy gyenge utasforgalmu vonalon ne közlekedtessenek indokolatlanul nagy szerelvények.

A Balaton északi partjának fejlesztése, - részben a déli part kibernetizálására - továbbra is törekvés lesz a MÁV-nak. Ezt elő kell segíteni ezzel is, hogy az északi parton az utasforgalmi igényeket az eddiginél fokozottabban figyelemmel kísérik. Megállapítható a három hónap számításából az is, hogy az ideán tovább nőtt a balatonai forgalom és lényegesen megszorodott az 50-50 kilométeres körzetből a Balatonra kirándulók száma. A jövő évi menetrend szerkesztésénél ezt figyelembe veszik. Érdekes, hogy lényegesen kevesebben utaznak a személyvonatok I. osztályán. Általában inkább utaznak a gyors- és a sebesség II. osztályán, mint a személyvonatok kétféle I. osztályú kocsijaiban.

Egyébként máris hozzáláttak a nyári forgalom felmérésére alapján a jövő évi forgalom nagyvonalú előkészítéséhez. A következő nyári idejében Magyarország és Csehszlovákia, valamint Magyarország és Románia között mentesítő vonatok közlekedtetnek. A Berlin - Budapest közötti összeköttetést nagy mértékben javítja a "Magyar" motorvonat, amely a két világváros között jár majd. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás 1959. szeptember 30. 16 óra 10 perc

A Nehézipari Minisztérium iparágai öt hónap alatt 303.2 millió forinttal teljesítették túl a tervet - A kongresszusi versenyben kitűnő eredményeket ért el a bányászat, a villamosenergia-ipar és a vegyipar - Jól halad a tsz-villamosítás

20.

A Nehézipari Minisztérium kollégiuma szerdán ülést tartott, amelyen megvizsgálták, hogy a különböző iparágak hogyan teljesítik kongresszusi felajánlásukat.

A kollégium megállapította, hogy a kongresszusi versenyben már eddig is kitűnő eredményeket értek el. A bányászat, a villamosenergiaipar és a vegyipar túlteljesítette tervét. A tárca dolgozói azt ígérték, hogy az év végéig 400 millió forinttal teljesítik túl az évi tervet. A kongresszusi verseny lényegében április elején kezdődött és a Nehézipari Minisztérium máris jelentheti, hogy öt hónap alatt - április elsejétől augusztus végéig - 303.2 millió forintos túlteljesítést ért el. Minden remény megvan tehát arra, hogy a 400 millió forintos felajánlást az év végéig lényegesen túlteljesíti, az ígértnél is több terméket, arut ad a népgazdaságnak.

A továbbiakban a kollégium részletesen elemezte a különböző iparágak munkáját. A bányászat évi felajánlása 71 millió forint, ebből augusztus végéig 54.2 millió forintot teljesítettek. Fontos műszaki intézkedések segítettek a munkát. Így például az eddiginél nagyobb mértékben alkalmazzák az elővadásokon a fémbiztosítást, a fejtéseknél növekedett a szén gépi rakodása. Megjavították a frontfejtéseken a szénfejtési technológiát. A különböző acéltámok segítségével jelentősebb mennyiségű bányafát takarítottak meg, nagyobb mértékben alkalmazzák a fejtő- és rakodógépeket. Az előirányzat szerint az év végéig a frontfejtések 30 százalékánál bányafa helyett acéltámmal biztosítanak. A kollégium azonban felhívta a figyelmet arra, is, hogy a továbbiakban még nagyobb gondot kell fordítani a bányafatakarékosságra és a produktív teljesítmény növelésére. Az acélbiztosító anyagot eddig külföldről hoztuk be, szeptemberben azonban elkészülnek a magyar acéltám tervei, úgyhogy 1960-ban idehaza is megkezdődhet az acéltámok gyártása. A munkásvédelemben lényeges fejlődést ért el a bányászat a gáz- és a szilikózisveszélyes bányaterületeken: a

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1959. szeptember 30. 16 óra 05 perc

/A Nehézipari Minisztérium...1.folyt./
28.

gázveszély csökkentésére bevezette az előzetes gázlecsapolást, a szilikózisveszély leküzdésére széles körben alkalmazza a nedves furást és más porvédelmi eljárásokat.

A villamosenergiaipar nagy érdeme, hogy a munkaversenyben fokozódó villamosenergia-igényt teljesen kielégítette és az idén villamosenergia-hiány miatt semmiféle korlátozás nem volt az iparban. Az iparág évi terve eredetileg 85 község, 270 termelőszövetkezet és 15 egyéb mezőgazdasági egység villamosítását írta elő. A mezőgazdaság további megsegítése érdekében az iparág a kongresszusi versenyben vállalta, hogy további 30 községet és 34 termelőszövetkezetet villamosít. Az év elejétől augusztus 31-ig villamosított 47 községet, 273 termelőszövetkezetet és 7 egyéb mezőgazdasági egységet. Az év végéig a villamosipar felajánlását teljesíti. Az első félévben elkészült a sajószöged-szolnoki 220 kV-ra szigetelt távvezeték, megkezdődtek a vac-zuglói, ugyancsak 220 kV-os távvezeték építési munkái és jó útemben halad a 220 kV-os alállomás alapozása. A villamosenergiaiparban igen jelentős eredmény a hálózati veszteségek csökkentése.

A vegyipari ágazat műszaki fejlesztési eredményeit jelentősen segítette az iparágon belül fellendült ujitási mozgalom. A szervesvegyipari főosztályhoz tartozó üzemekben a bevezetett 1549 ujitás utókalkulált gazdasági eredménye 76.4 millió forint. Az előzetes adatok szerint az egyéb vegyipari ágazatoknál is hasonló eredmények várhatók.

A Nehézipari Minisztérium kongresszusi felajánlásának teljesítése jó úton halad - hangzott a megállapítás-, feltétlenül szükséges azonban a néhál még fellelhető hibák gyors orvoslása./MTI/

--- . ---

Megkezdődött az idei rizstermés hántolása Szolnok megyében

1959. szeptember 30.

29.

Szolnok megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságaiban több mint 30.000 holdról aratják a rizst. Gépekkel és kézi erővel eddig a termésnek több mint felét

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1959. szeptember 30. 16 óra 10 perc

/Megkezdődött az idei...1.folyt./
29.

takarították be. A szakemberek szerint az idei termés mennyiségileg valamivel alatta marad a múlt esztendeinek, de a minőség ellen nincs kifogás. Az országos hírű karcagi Lenin Termelőszövetkezet 800 holdas rizstáblájának háromnegyed részéről már legarattak, s 5 cséplőgépet ontja a magvakat. Az átlagot itt 11-12 mázsára becsülik. A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok a rizst a cséplőgépektől közvetlenül a hántolóba szállítják. Karcagon, Törökszentmiklóson, Tiszaszentimrén és Kunszentmártonban megkezdődött már az idei rizstermés feldolgozása is. A hántolók egyelőre csak szórványosan dolgoznak, de a jövő héttől kezdődően már folyamatos lesz a munka. A megye négy nagy teljesítményű hántolója ebben az évben körülbelül 800 vagon rizs feldolgozására készült./MTI/

--- . ---

Az utóbbi tíz évben kétszeresére növekedett a vízfogyasztás hazánkban - A víztározás népgazdasági jelentősége és lehetőségei Magyarországon címmel vízügyi ankét kezdődött a Magyar Tudományos Akadémián

1959. szeptember 30.

31.

A Magyar Tudományos Akadémia műszaki tudományok osztálya szordán egész napos ankétot rendezett A víztározás népgazdasági jelentősége és lehetőségei Magyarországon címmel. A tanácskozáson megjelent Csenterics Sándor nehézipari miniszterhelyettes, Dégen Imre országos vízügyi főigazgató, továbbá a tudományos élet számos képviselője. A megnyitót dr. Németh Endre, megyei tanár, az akadémia hidrológiai főbizottságának elnöke tartotta. Ezt követően Dégen Imre országos vízügyi főigazgató mondott beszédet. Megállapította, hogy a felszabadulás óta a népgazdaság nagy útemben fejlődött és a rohamosan növekvő vízigények kielégítése egyre nehezebbé válik. Ez általános jelenség, nemcsak hazánkban, hanem külföldön is tapasztalható. Magyarázata, hogy a vízigények helyenként meghaladják a kisvíz idején rendelkezésre álló vízkészletet.

- Évi vízfelhasználásunk - mondotta Dégen Imre vízügyi főigazgató - jelenleg 3 milliárd köbméter, ebből az ipar és a lakosság hozzávetőlegesen 2 milliárd köbmétert, a mezőgazdaság pedig egymilliárd köbmétert használ fel. Az utóbbi tíz évben mintegy kétszeresére
/folyt.köv./

B 26. kiadás 1959. szeptember 30. 16 óra 15 perc

/Az utóbbi tíz évben...1.folyt./

31.

növekedett a vízfogyasztás hazánkban, mégis sok az olyan terület, ahol több év óta vízellátási nehézségekkel küzdünk. Ilyen például Tatabánya, vagy a Körös-menti öntözéses terület, ahol időnkint 20-30 százalékos vízhiány is mutatkozik. A távlati tervekben 1975-ig bezárólag, megnégyszerezük a fogyasztásra szánt vízmennyiséget.

A továbbiakban arról beszélt, miként lehetséges a vízhiányok pótlása. Legjobban megközelíthető utként a víztározást jelölte meg. Utalt arra, hogy ez világszerte előtérbe került, hiszen közismert a Szovjetunióban, a Dnyeperen, a Csehszlovákiában és Egyiptomban létesítendő tározók jelentősége. Magyarországon nem annyira az árvizek vízfeltelegeinek összegyűjtésével, mint inkább a belvizek tárolásával lehet a vízhiányt elkerülni. A hazai adottságok olyanok, hogy a belvizforrások teljesítményét negyvenszeresére lehet növelni. Főként a kisviz-folyásokon létesítendő völgyzárógátakkal lehet sok vizet hasznosítani az ipar és a mezőgazdaság szolgálatában. A Vizgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet vizsgálatai alapján megállapították, hogy mintegy négyszeresére lehet fokozni a kisvizfolyások vízhozamát.

Az Alföldön, továbbá a nagy folyóktól távol eső, vízben legszegényebb területeken a mesterséges síkvidéki tárolómedencék építésével lehet javítani a vízellátáson. Eddig az országban hat síkvidéki tározó létesült, összesen 22 millió köbméter térfogattal. Az elkövetkező években a tározómedencék befogadóképességét 600 millió köbméterre kívánják növelni. Hazai szempontból különösen nagy jelentősége van az olcsó hidraulikus energiátárolók létesítésének. Ezeknél a tárolóműveknél az olcsó éjszakai elektromos energiát használják fel, hogy valamely természetes magaslatra felszivattyúzzák a vizet. Napközben erről a magaslatról lezuduló vízmennyiséget energiatermelésre, turbinák mozgására használják fel. Ilyen erőmű a Nagymaros feletti Dunakanyarban, továbbá a Nagyvillámon, a Hármashatárhegyen, a Tokaji hegyen, a Hámori tó felett és az ország még néhány pontján építhető.

Dégen Imre országos vízügyi főigazgató a továbbiakban a víztározás gazdasági jelentőségét méltatta és előadását azzal fejezte be, hogy hazánkban a felhasználható vízkészlet jobb és időarányos elosztását csak ezzel a módszerrel lehet megteremteni.

/folyt.köv./

B 27. kiadás 1959. szeptember 30. 16 óra 30 perc

/Az utóbbi tíz évben...2.folyt./

31.

Az előadást vita követte. A hozzászólók közül Csenterics Sándor nehézipari miniszterhelyettes az ipar, dr. Soós Gábor, a Földművelésügyi Minisztérium növénytermelési főigazgatóságának vezetője a mezőgazdaság és Cser Gyula a Nógrád megyei tanács vb. elnöke a salgótarjáni iparvidék szempontjából méltatta a tározás jelentőségét.

Az ankét második előadója Stelczer Károly, a Vizgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet igazgatója volt, aki részletesen ismertette az intézet 1954-1957 években a tározás szempontjából végzett adatfelvételeit és azok gyakorlati jelentőségét.

/folyt.köv./

Üzemegészségügyi tudományos ankét a textilipari szakszervezetben

1959. szeptember 30.

32.

A textiliparban nagy gondot fordítanak a dolgozók egészségének, testi épségének megóvására és már hetedik alkalommal szervezték meg az üzemegészségügyi hónapot. Ennek egyik eseményeként szedán a Textilipari Dolgozók Szakszervezete, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetével együttesen tudományos ankétot rendezett.

- Az iparági üzemegészségügyi tudományos ankét összehívása uttörő kezdeményezés - mondotta megnyitó beszédében dr. Rohonyi József, dr. Abonyi Blanka, a textiles szakszervezet ellenőrző főorvosa az üzemegészségügyi hónapok tapasztalatairól, jelentőségéről szőtt, majd több előadás és filmvetítés következett. Az előadások a különböző szakmai ártalmakat és azok megelőzési módjait ismertették. Dr. Timár Miklós, az Országos Munkaegészségügyi Intézet igazgatója beszámolt arról, hogy a textilgyárakban milyen kihatásai vannak a porképződésnek. Előadások hangzottak el többek között a gyapjuiparban folytatott vizsgálat alapján a zaj hatásáról az idegrendszerre, a bőrártalmakról és az üzemek megfelelő páratartalmáról./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28 kiadás 1959 szeptember 30 16 óra 40 perc

KGST munkabizottsági jegyzőkönyvet írtak alá Moszkvában

1959 szeptember 30

33 Moszkvában, szeptember 26-án aláírták a KGST Vegyipari Állandó Bizottságának színezék- és közbenső termékek munkabizottsága által 1965-ig kidolgozott termelési, koordinálási és köleszés szállítási tervekhez vonatkozó ajánlásainak jegyzőkönyvét. Az értekezleten, amely szeptember 15-26-ig tartott - négytagú magyar delegáció vett részt. /MTI/

- o -

Ünnepélyes orvosavatás az Erkel Színházban

1959 szeptember 30

34 Idős, negymaltu orvosok, a magyar orvostudomány vezető személyiségei és az életbe most induló fiatal orvosok százei találkoztak szerdán az Erkel Színházban, a Budapesti Orvostudományi Egyetem orvosavató nyilvános rendkívüli tanácsülésén. Megjelent Szerényi Sándor, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, dr. Simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese, dr. Parád László orvosvezérőrnagy, dr. Szabó Zoltán, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöke, dr. Gagesi Kiss Pál akadémikus, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora, az egyetem tanácsának tagjai és tanárai, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanácsának képviselőjében dr. Kádár Miklós, a jogi kar dékánja. Ott volt Hon Don Csar, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. A hatalmas nézőteret teljesen betöltötték az avatásukat váró fiatal orvosok és hozzátartozóik, valamint az egyetem hallgatói.

Dr. Gagesi Kiss Pál rektor üdvözölte megjelenteket és az egyetem tanács nevében átnyújtotta a vas-, gyémánt és arany diszokleveleket a 65, 60, illetőleg 50 évvel ezelőtt doktorrá avatott orvosoknak.

/Folyt. köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29 kiadás 1959 szeptember 30 16 óra 40 perc

Ünnepélyes orvosavatás... I folytatása

34 Vas diszoklevelet kapott két 65 évvel ezelőtt doktorrá avatott orvos: dr. Büchler Antal és dr. Strélinger Samu. Gyémánt diszoklevelet nyújtott át a rektor a 60 évvel ezelőtt doktorrá avatott dr. Frigyesi Józsefnek, dr. Rátonyi Frigyosnak, dr. Réth Róbertnek és dr. Wittmann Bélának. Arany diszoklevéllel tüntették ki az 50 évvel ezelőtt doktorrá avatott dr. Berényi Istvánt, dr. Boytha Andrást, dr. Czukor Istvánt, dr. Erdélyi Pált, dr. Faith Alfrédot, dr. Frankó Sándort, dr. Gózon Margitot, dr. Gyurmann Dezsőt, dr. Hahn Ladárt, dr. Hlf Paulát, dr. Kaszás Józsefet, dr. Király Jenőt, dr. Levitzky Károlyt, dr. Olló Imrét, dr. Pongrácz Ernőt, dr. Probstner Arthurt, dr. Schischa Lipótot, dr. Sulcz Sámuel, dr. Székely Ernőt, dr. Tóth Matildot, dr. Verzár Gyulát és dr. Weisz Ladárt.

A kitüntetettek nevében dr. Frigyesi József professzor, a Budapesti Orvostudományi Egyetem volt rektora és protektora mondott köszönetet és üdvözölte a felavatandó fiatal orvosokat. - Az Önök pályája - mondotta - egyike a legnevesebb, és egyúttal a legnehezebb pályáknak is. Önökre vár a feladat, hogy a magyar orvosi kar világviszonylatban is kivívott jó hírét megőrizzék, sőt fokozzák.

Ezután következett az idén végzett fiatal orvosok és fogorvosok avatása. Dr. Tarján Imre, az általános orvosi kar dékánja 251 fiatal orvost, dr. Balogh Károly, a fogorvosi kar dékánja pedig 37 fogorvost avatott fel. A "summa cum laude" avatottak között volt a koreai Han Gan Un is, aki hazánkban végezte tanulmányait. A doktorrá avatást a hagyományos rektori közfoglás fejezte be. Az új orvosok és fogorvosok nevében dr. Ágfalvi Rózsa köszönetet mondott, majd dr. Szántó Ferenc bucsuzott az Alma Mater-től, megköszönte a párt és az állam támogatását, a szülők fáradságát, a tanárok oktatását és átadta az egyetem KISZ-zászlaját a következő évfolyamnak.

Dr. Szabó Zoltán az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete nevében sok sikert kívánt az új orvosoknak és üdvözölte a vas-, gyémánt- és arany diplomával kitüntetetteket. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959 szeptember 30 16 óra 45 perc

Október 1-én megindul a távgépíró forgalom Chilével és a képtáviró forgalom Kanadával

1959 szeptember 30

35

A posta nemzetközi kapcsolatai, különösen a műszaki forgalomban szinte hónapról-hónapra bővülnek. A telefonösszeköttetéseken kívül például a posta géptáviró hálózata Európában-Olaszország és Spanyolország kivételével - minden országra kiterjed. Ugyanakkor egyre több tengerentúli állammal - az idén eddig már nyolccal - létesült kapcsolat.

Október 1-én megindul a telex-forgalom Chilével is. A háromperces levelezés díja 36.93 arany frank, minden további perc díje pedig 12.25 arany frank.

Gyarapodik a posta nemzetközi képtáviró hálózata is. Jelenleg 18 európai országgal, valamint Kínával és az Egyesült Államokkal van kapcsolata a posta képtáviró szolgálatának. Október 1-én újabb tengerentúli országgal, Kanadával, v szí fel a posta a képtáviró forgalmat. /MTI/

- o -

Ünnepélyesen megnyílt a kínai dokumentációs kiállítás

1959 szeptember 30

36

A Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából szerdán a Műcsarnokban ünnepélyesen nyitották meg a kínai dokumentációs kiállítást. A megnyitáson jelen voltak Kállai Gyula, Kiss Károly, az MSZMP Központi Bizottságának titkárai, Rónai Sándor, az Országgyűlés elnöke, - az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai -, Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatalának elnöke, Szerka Károly külügyminiszterhelyettes, Dénes Leó, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke, Gács László, a Magyar Rádió és Televízió elnöke, Mikus Sándor, a Képzőművészek Szövetségének elnöke, Kisfalusi Stróbl Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész, s a magyar társadalmi, kulturális és művészeti élet számos más kiváló képviselője. Ott volt Hoo De-cin, a Kínai Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, s a budapesti diplomáciai képviselők sok más vezetője és tagja.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959 szeptember 30 16 óra 30 perc

Ünnepélyesen megnyílt... I folytatása/

A megjelenteket Dénes Leó, a KKI elnöke üdvözölte, majd Veres József, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott megnyitó beszédet.

- Mi magyarok együtt ünnepelünk a nagy Kína dolgozó népével - mondotta többek között. Velük örülünk a sikereknek. Büszkék vagyunk hogy a hatszáznyolcvan milliós kínai néppel együtt haladunk a szocialista építés útján. Ez a kiállítás összességében Kína életét mutatja be, azt a Kínáét, ahol az embereket mélyen áthatja az alkotás vágya.

A továbbiakban arról beszélt, hogy az a kiállítás bemutatja Kína tájait, a szocializmus építésének gazdasági eredményeit, Kína kulturális forrásmalmát és a nép mindennapi életét.

A beszéd elhangzása után jelenlevők megtekintették a kiállítást. /MTI/

- o -

Pénteken napfogyatkozás - Magyarországon is megtekinthető lesz a ritka természeti tünemény

1959 szeptember 30

38

Október 2-án, pénteken, napfogyatkozás lesz. A ritka természeti tünemény hazánkban is megfigyelhető. Sötét szemüvegen lehet majd látni. A napfogyatkozás 12 óra 40 perckor kezdődik és 14 óra 20,3 percig tart. A legerősebb 13 óra 31 perckor lesz, ekkor a Hold a Napnak mintegy 23 százalékát fedeli.

Az októberi napfogyatkozás Amerikában, Nyugat-, Közép- és Kelet-Afrikában lesz teljes. Ezekben a helyeken a Hold teljesen eltakarja a Napot. Az éjszanyira elsötétedik, hogy a csillagok is láthatóvá válnak. A teljes fogyatkozás övezetében a csillagászok expedíciókat küldenek, ezzel a céllal, hogy tanulmányozzák a Nap koronájának az állapotát és vizsgálják a Napból kitörő gáz-szökőkutak viselkedését.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 szeptember 30 17 óra 30 perc

/Pénteken napifogyatkozás... I folytatása/
38

Magyarországon a fogyatkozás csak kis-
mértékű lesz, ezért ilyen vizsgálatok nem lehetségesek. A
hazai kutatók azt tervezik, hogy a fogyatkozás tartama a-
latt megfigyelik a rádióhullámok terjedését, a földmánes-
ség csillagos változásait és az égbolt elsötétülésének mér-
tékét. /MTI/

- o -

Magyar-kinai gazdasági kapcsolatok - Négy hónappal a határ-
idő előtt elkészült Magyarországon a tanjuani csőgyár be-
rendezése

1959 szeptember 30

37

A Kínai Népköztársaság iparának fejleszté-
ési programjában többek között Tan-Juanban és Cseng-Tu-ban
ke szertű csőgyárakat épít, amelyek teljes berendezését a ma-
gyar ipartól rendelte meg. A nagyarányú munkát a Csepel Mű-
vek Bányai Gépgyára néhány más üzemükkel közösen vállalta,
s több mint egy év óta gyors ütemben készülnek a nagytel-
jesítményű csőgyári gépek, elektromos berendezések. A terve-
zett időt megelőzve készült el a tan-juani gyár évi 25.000
tonna teljesítményű tolópada. A DIMÁVAG Gépgyár 90 vagon
gépet, a Ganz-MÁVAG különböző hajtómotorokat, a Klement Gott-
wald Villamosági Gyár és a TRANSZVILL elektromos berendezé-
seket szállított határidő előtt. Kínában már minden előké-
szület megtörtént a szerelés megkezdésére, ezért a magyar
gyárak dolgozói elhatározták, hogy a tan-juani csőgyár
teljes felszerelését a kínai nemzeti ünnep tiszteletére
négy hónappal a határidő előtt, október 1-re elkészítik.

A DIMÁVAG Gépgyárban egész sor újítással
gyorsították a munkát. A 40 tonna súlyú hengerállványok ma-
munkálásánál az osztályozás idejét újítással jelentősen le-
rövidítették. Hasonlóképpen gyorsították 55 különböző gép-
ecsész gyártását. Kiss László fémvezető irányításával négy
munkacsoport gyártja a csőgyári gépeket, s közülük különösen
Tóth József és Bárány István KIST brigádja ért el kiemelkedő
eredményeket. Elkészült a tolópada ugynevezett csőradukáló
berendezése is, amelyet nyolc vagonba csomagolva október el-
sajén indítanak utnak Kínába.

/folyt. köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 szeptember 30 17 óra 35 perc

/Magyar-kinai.... I folytatása/
37

Csepelen befejeződött a görgősorok és a
csőpróberészek gyártása, a Klement Gottwald Villamosági
Gyárban szerdán adták át a tolópadohoz szükséges Ward Leo-
nard rendszerű elektromos gépcsoportot. Ezzel a magyar ipar
elégelt tett felajánlásának.

csőgyár

A cseng-tu-i/minchárom hengerosorát' szin-
tén 4-5 hónappal a határidő előtt, a harmadik hengerosor
berendezését legkésőbb 1961 első negyedében a helyszínrre a-
kerják szállítani. Ennek a munkának a gyorsítására már az é-
lelőn felkészültek és az 1959 év végéig esedékes 210 vagon-
nyi felszerelést, elhatározást szintén október elsejéig el-
készítették. A munka nagy részét a DIMÁVAG Gépgyár vállalt-
ta. Két nagy Piller-hengerállványt, egy tolópadot, pörgő-
sorokat és az előnyújtó berendezést hónapokkal a határidő
előtt adták.

Jól vizsgáltak a kínai szövőgépek
a Szombathelyi Pamutiparban

A Szombathelyi Pamutiparban július 1-én
vizsgálták fel az automata kínai szövőgépekkel felszerelt szö-
vőtermet. A 240 gép s új üzemi rész a legkorszerűbb szövő-
csarnok az országban. Az üzembehelyezés óta eltelt idő azt
bizonyítja, hogy a kínai szövőgépek jól vizsgáltak. A gé-
peken elsősorban Maja, Linon, Forma és Metro elvezetésű
vásznot szöttek és a kongresszusi versenyben kiemelkedő
eredményeket értek el. Az eltelt három hónapban több mint
45.000 méter exportképes árut szöttek terven felül és a ve-
lőhulladékot a terv zett 1.74 százalékról 1.51 százalékra
csökkentették. A negyedik negyedévben a gépeken festsott za-
szövését kezdik meg. Ebből a keresett áruból az év végéig
650.000 métert szőnek.

Jövőre ötszázmillió rubel értékű
árut készítenek a Kínai Népköztár-
saság részére a budapesti vasipari
szövetkezetek

A több mint száz budapesti vasipari szö-
vetkezetben az idén háromszázmillió, jövőre pedig már mint
ötszázmillió rubel értékű műszert és egyéb vasipari termé-
ket készítenek kínai megrendelésre. Az áruk között legtöbb
a bányászásban nélkülözhetetlen műszer. A korszerűsített
Éötvös-féle torziós ingát a Kínai Népköztársaságban az elő-
kutatóknál, a különböző áramozók feltárképezésénél és
egyéb ásványi kincsek kutatásánál használják.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34 kiadás 1959 szeptember 30. 17 óra 40 perc

/A magyar-kínai ... 2 folytatása
37

Jelentős tétel telefonmechanikai műszert is készítenek. Jut a Kínai Népköztársaság részére újdonságaikból, a ferrotészter elnevezésű készülékből is, amely elektronikus utat mutat ki az érlelőhelyeket. Gyógyászatban a kardotészter, az EKG-hez hasonló műszer, soriti majd a kínai orvostudományt. /MTI/

- o -

Megoldódott Balatonfüred vizellátása - Megkezdték az új vízvezeték nyomáspróbáját

44

1959 szeptember 30.

A Balaton-vidék legszebb üdülőtáján és idegenforgalmi központjában, Balatonfüreden, a nyári hónapokban eddig mindig nagy gondot okozott a vízhiány.

A Balatonfüred fejlesztésére készített terv első mozzanataként a 4. számú Műépítő Vállalat hozzájárította a falu melletti Kéki-karsztforrások vizének hasznosításához. A nagy és sürgős munka a reméltnél korábban befejeződött. Szerdán megkezdték az új vezeték nyomáspróbáit, s az utolsó simitások után a napokban már percenként 600-700 liter vizet továbbítanak a község és az üdülőtájak hálózatába. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1959. szeptember 30. 17 óra 50 perc

/Az utóbbi tíz évben. 3. folyt./
31.

A délutáni ülésen Galli László, a Vízügyi Tervező Iroda főmérnöke a földgátak tervezése és építése címmel tartott előadást. Nagy Imre, a Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóintézet helyettes igazgatója, a műszaki tudományok kandidátusa, a tározó medencék fenntartásának kérdéseiről beszélt. A hozzászólásokra dr. Lászlóffy Waldemár tudományos osztályvezető válaszolt. /MTI/

--- . ---

D. A. Zsdanov szovjet professzor látogatása Debrecenben

1959. szeptember 30.

40.

D.A. Zsdanov orvosprofesszor, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának levelező tagja magyarországi tartózkodása során két napot Debrecenben töltött. Kedden orvosprofesszorok, oktatók és klinikai orvosok, szerdán a debreceni orvostanhallgatók részére tartott előadást, s meglátogatta a debreceni Orvostudományi Egyetem intézeteit és klinikáit. /MTI/

--- . ---

Értelmiségi klub nyílt Nagykanizsán

1959. szeptember 30.

41.

Nagykanizsán a városi művelődési házban szerdán felavatták az értelmiségi dolgozók klubját. Az orvosok, mérnökök és más értelmiségi foglalkozásúak részére a klub vezetősége gazdag programot állított össze az őszi-téli hónapokra. Többi között pár nap múlva megrendezik az irodalombarátok találkozóját. A szerdai avató ünnepségen Mőd Aladár egyetemi tanár, a TIT főtitkára is résztvevett. /MTI/

--- . ---

Kukoricatörés a sztálinvárosi uttörő-gazdaságban

1959. szeptember 30.

42.

Szerdán a sztálinvárosi uttörő-gazdaság 12 holdnyi területén több mint ezer fiú és leány megkezdte a kukorica betakarítását. A gazdaság jövedelmét a helybeli uttörőváros fejlesztésére és a csapatok támogatására használják fel. /MTI/

--- . ---

B 36. kiadás 1959. szeptember 30. 18 óra 05 perc

A párt és a kormány ajándéka Kinának

39.

A Kínai Népköztársaság fennállásának 10. évfordulója alkalmából a párt és a kormány korszerűen berendezett röntgenautóbust ajándékozott Kinának. Az autóbusról és a kocsi berendezéséről bőrkötéses díszes albumot is összeállítottak.

Az ajándék röntgenautóbusz kedden elkészült a Medicor Röntgen Művekben. Oldalán felirat hirdeti: "A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány ajándéka Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának és a Kínai Népköztársaság Kormányának, a Kínai Népköztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából."

Az autóbust október elején indítják utnak Kinába. /MTI/

--- . ---

Fontos közlekedési, kommunális és egészségügyi feladatokat old meg a főváros a negyedik negyedévben - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

1959. szeptember 30.

43.

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén többek között foglalkozott negyedik negyedévi munkatervével. Mint a programból kitűnik, az utolsó évnegyedben ismét sok kommunális, közlekedési, egészségügyi és egyéb feladatot oldanak meg. Egyebek között befejezik a Határ uti villamosvonal építését, rendbehozzák a Nagyköruti és az Ullói uti gyalogjárókat, a nagyforgalmu utvonalakon újabb villamosokat és autóbuszokat állítanak be a közlekedésbe, s megkezdik az Alagut szellőzőberendezésének építését is. Ezenkívül tíz autóbusz utvonalán - és egyébütt is lesznek jelentősebb utkarbantartási munkák.

Új létesítményekkel bővül Budapest egészségügyi hálózata. Az év végéig Csepelen megnyitják a Csillagtelepi és a Csepel Művek lakótelepi bölcsődét. Körzeti orvosok rendelőt adnak át rendeltetésének az Ullói uti lakótelepen, Zuglóban, a Róna utcában és a XI. kerületben a

/folyt.köv./

B 37. kiadás 1959. szeptember 30. 18 óra 10 perc

Fontos közlekedési...1.folyt./

43.

Fehérvári uton. Új részleggel bővül a Gyöngyösi uti és a Mester utcai szakorvosi rendelőintézet, a Szántó Kovács János utcai intézetben pedig baleseti utókezelőt és rehabilitáló osztályt nyitnak. Budapest egészségügyi ellátásának színvonalát nagyban emeli az, hogy az év végéig minden kerületben bevezetik az egy éven aluli gyermekek egyetemes körzeti gyermekszakorvosi ellátását.

Javítják a közszolgáltatásokat is. Az utolsó évnegyedben befejeződnek a pócamegyeri I-es számú vízmű építési munkálatai - itt hat újabb esőkutatót és egy medercsápos kutatót helyeznek üzembe - s elkészül a József körút - Petőfi hid - Kosztolányi Dezső tér közötti főnyomóvezeték, amely a Lágymányos környékének vízellátását javítja. A következő három hónapban még 12 kilométer hosszúságú vízcsövet, három kilométer hosszúságú gázcsövet fektetnek le, 23 kilométeres szakaszon tisztítják a gázvezetéseket és nyolc kilométer hosszú főcsatorna épül. Újabb 3.5 ezer háztartást kapcsolnak be a gázszolgáltatásba, 1.200 ingatlan a víz-, 280 ingatlan pedig a csatornahálózatba kötnek be.

A következő hónapok programjában ezen kívül két politechnikai tanműhely létesítése is szerepel, s a tanács tovább szélesíti azoknak az iskoláknak körét, amelyeknek tanulói - az üzemek segítségével - rendszeresen résztvesznek majd gyakorlati foglalkozásokon, a termelő munkában.

A negyedik negyedévben egyébként a tanács illetékesei felülvizsgálják a vasárnapi kenyér- és péksütemény ellátást, kidolgozzák a tanácsi kereskedelem 15 éves fejlesztési tervjavaslatát, s gondoskodnak megfelelő mennyiségű burgonya, vöröshagyma, zöldségáru és gyümölcs tárolásáról.

Azi ülés napirendjén szerepelt a tanácsi vállalatok első félévi tevékenységéről szóló jelentés is. Ez év első felében a vállalatok 360 millió forint nyereséget fizettek be. A jó eredmények elérését nagyban segítette a vállalatoknál kibontakozott munkaverseny, valamint a takarékosági mozgalom. A termelési költségek csökkentése például 105 millió forint megtakarítását eredményezte.

A végrehajtó bizottság megtárgyalta a X. kerületi tanács végrehajtó bizottságának munkáját, foglalkozott Budapest és környéke általános rendezési tervével és más bejelentéseket tárgyalt. /MTI/

--- . ---

B 38. kiadás 1959. szeptember 30. 18 óra 5 perc

A nagyüzemi gazdálkodás legsürgösebb tennivalóiról tanácskoztak az új termelőszövetkezetek vezetői Szolnokon és Gyöngyösön

45.

Szolnok megye új termelőszövetkezeteinek elnökei és több régi közös gazdaság vezetője szerdán együttes tanácskozáson vitatták meg az új szövetkezetek gazdasági megszilárdításának és fejlesztésének legfontosabb kérdéseit. A tanácskozáson K. Nagy Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályának vezetője tartott vitaindító előadást. A termelőszövetkezeti mozgalom térhódítását méltatva elmondotta, hogy Szolnok megyében ma már 52.000 családnál több mint 400.000 hold földön közösen gazdálkodik. Jellemző a megyére, hogy a szövetkezetek többsége ezer holdnál nagyobb földterülettel rendelkezik, s nagyon sok közös gazdaságnak több ezer holdas birtoka van. Az új szövetkezetekről szólva K. Nagy Sándor a kezdeti lépések legfontosabbjának ítélte meg az építkezések meggyorsítását és a közös sertésállomány kialakítását. A legsürgösebb teendő az őszi vetés és a betakarítás. Az új szövetkezetekben az első közös vetés sikere attól függ, hogy a szétszórt kisparcellákon milyen gyorsan tudják befejezni a betakarítást. A beszámolót követően számos új termelőszövetkezet vezetője szólalt fel, ismertette gazdaságuk eddigi eredményeit és a következő év terveit.

Heves megye tavasszal alakult, s ősszel kezdő termelőszövetkezeteinek elnökei Gyöngyösön beszélték meg a sürgető feladatokat. Márcsis Antal, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályának helyettes vezetője beszámolójában hangsúlyozta, hogy az új szövetkezeteknek most ősszel kell megteremtleniük a gazdasági alapot ahhoz, hogy a következő évben zökkenésmentesen végezhesék munkájukat. Heves megye termelőszövetkezetei, - mint az eddigi eredmények bizonyítják - eszerint cselekednek. Eddig 370 vagon vetőmagot hoztak össze a közös magtárakba, s ennek nagyrészt már minőségi magra cserélték. Az állatállomány átteteleltetéséhez több mint 900 vagon szalastakarmányt és 440 vagon abrakakarmányt gyűjtöttek össze. Az új közös gazdaságok megkezdték a vetést is; az elmúlt két héten körülbelül 10.000 holdon tették földbe a kalászosok vetőmagját. /MTI/

--- . ---

B 39. kiadás 1959. szeptember 30. 19 óra 50 perc

Időjárásjelentés

47.

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 30-án, szerdán 18 órakor:

Várható időjárás csütörtök estig:

Ejszakai fagyok. Változó felhőzet, néhány helyen, inkább csak az ország keleti felében kisebb eső. Mérsékelt északkeleti szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12-15 fok.

Távolabbi kilátások: napos idő, hideg éjszaka. A nappali felmelegedés lassan fokozódik.

A Duna vizállása 16 órakor: 169 centiméter.

/MTI/

--- . ---

Ünnepség a Kínai Népköztársaság 10. évfordulója alkalmából

1959. szeptember 30.

46.

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa és budapesti bizottsága, valamint a Magyar-Kínai Baráti Társaság szerdán a csepeli sportcsarnokban ünnepséget rendezett a Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából. A kínai és magyar zászlókkal díszített hatalmas csarnok zsufolásig megtelt. Az elnökségben foglalt helyet dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Marosán György, Rónai Sándor, - az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai - Nemes Dezső, a Politikai Bizottság póttagja, Kiss Dezső, a Csepel Vas- és Fémüvek pártbizottságának első titkara, Szirmai István és Szurdi István - az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, - Révész Géza honvédelmi miniszter, Benke Valéria művelődésügyi miniszter, dr. Ortutay Gyula, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtitkara, Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, Schütz Árpád, a Hazafias Népfrent budapesti bizottságának titkara, Galla Endre, a Magyar-Kínai Baráti Társaság főtitkara, Karsai Ferenc, a XXI. kerületi pártbizottság első titkara, Végh Károly, a XXI. kerületi tanács vb. elnöke, Komjáthi László, a Csepel Vas és Fémüvek vezérigazgatója. Az elnökségben foglalt helyet Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1959. szeptember 30. 19 óra 50 perc

/Ünnepség a Kínai...1.folyt./
46.

A nézőtéren helyet foglalt az MSZMP Központi Bizottsága, az Elnöki Tanács és a kormány több tagja, a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja.

A kínai és a magyar Himnusz elhangzása után dr. Ortutay Gyula nyitotta meg az ünnepséget. A résztvevők tapsa közben üdvözölte a kínai nép képviselőjét, Hao De-cin nagykövetet. Ezután dr. Münnich Ferenc, a Minisztertanács elnöke mondott ünnepi beszédet.

- A Kínai Népköztársaság kikiáltásának 10. évfordulóját jöttünk ma köszönteni, megünnepelni - kezdte beszédét dr. Münnich Ferenc. Ez az ünnep nemcsak a hatalmas kínai nép, hanem az egész szocialista tábor, az egész haladó emberiség nagy ünnepe, fontos esemény egész Ázsia, az egész világ történetében.

A Minisztertanács elnöke ezután a kínai nép gazdag, évezredek történelmi múltjáról szólt, rámutatva, hogy Kínának szünet nélkül harcolnia kellett függetlenségéért, szabadságáért. A nép egyaránt küzdött a külső hódítók, a belső ellenség, a rabszolgatartók, a hűbérurak, a császári méltóságok ellen.

- E hatalmas és természeti kincsekben gazdag országban - folytatta - évezredek át sokszáz millió ember tengődött leírhatatlan nyomorban. A birodalom jelentős részében mindig éhínség tombolt, a falvak és a városok lakossága egyaránt szenvedett a hivatalnokok rablásától, a visszaélésektől, a kínzásoktól. Kínában milliószámra pusztultak el évente a parasztok, és senki se gondolja, hogy ez az állapot csak valamikor a "régmultban" volt. Lényegében nem változott a helyzet a XX. század kezdetén sem. A kínai népre rengeteg szenvedést zúdítottak a nyugateurópai gyarmatosítók és később hasonszöru amerikai tarsiak. Az angolok például még egy rövid évszázaddal ezelőtt is egyetlen év alatt tízmillió fontot kerestek az ópiumon, a kínai nép megmérgezésén. A XX. század hajnalán Kína kifosztása az imperialista nagyhatalmak egyik legfőbb céljává vált.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. szeptember 30. 20 óra 50 perc

/Ünnepség a Kínai...2.folyt./ t
46.

A továbbiakban a kínai nép legújabbkori szabadságmozgalmainak történetével foglalkozott, amelyekre óriási hatással volt mind az 1905-ös, mind az 1917-es oroszországi forradalom.

- Kína haladó fiai - hangoztatta - megértették az oroszországi események hatalmas jelentőségét. A kínai proletárok legnagyobb része külföldi cégek vállalatánál járta ki az osztályharc iskoláját. Ez fejlesztette nemzeti érzésüket és lángoló gyűlöletet ébresztett bennük az imperialistákkal szemben. A kínai munkást a feudális elnyomás is sújtotta: jogfosztott volt. Bár az uralkodó osztályok irgalmatlan terrorral próbálták letörni a munkásosztály harcát, végső soron semmiképpen nem sikerült meggátolniok a munkásmozgalom növekedését. Gyorsan fokozódott a lakosság minden rétegének, különösen a parasztság politikai aktivitása, élesedett a kizsákmányolt tömegek harca az elviselhetetlen elnyomással szemben. Kínában ekkor létrejöttek a Kommunista Párt megalapításának előfeltételei, szükségessé vált a marxizmus-leninizmus és a tömeges, de még ösztönös munkásmozgalom egyesítése. A kínai kommunisták, élükön Mao Ce-tung elvtárral ezt a feladatot becsülettel teljesítették. A kínai nép nagy kommunista pártja vezetésével felmérhetetlen áldozatok, hatalmas harcok árán kivívta szabadságát. A forradalmi erők, állandó harcban a belső árulókkal, a csangkajseki-ta Koumintang-klikkel elűzték a betolakodó japán imperialistákat és megszabadították a népet az angol-amerikai imperialisták gazdasági elnyomásától.

- A kínai nép - folytatta - soha nem fogja elfelejteni, hogy szabadsága kivívásában milyen kiemelkedő szerepe volt a Szovjetunió Vörös Hadseregének, amely a második világháborúban a Hitler-fasiszták és japán cinkosai legyőzésével hozzájárult a kínai nép, szabadságának kivívásához is. A Szovjetunió világra szóló győzelme további lendületet adott a kínai vörös hadsereg katonáinak, az egész népnek, hogy befejezzék felszabadító harcukat. S amikor felvirradt 1949 október 1. nagy napja, beteljesedett a győzelem: Pekingben kikiáltották a Kínai Népköztársaságot. Világtörténelmi jelentőségű volt ez az esemény, örömmel töltötte el a haladó embereket a földkerekség minden részén. Erőtelően különösen nagy örömet váltott ki a kínai nép győzelme a Szovjetunióban és a szocializmust építő népi demokráciákban, így hazánkban, a Magyar Népköztársaságban is.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1959. szeptember 30. 10 óra 10 perc

/Ünnepség a Kinai...3.folyt./
46.

Dr. Münnich Ferenc ezután arról beszélt, hogy az imperialisták Kinában elszenvedett vereségük óta szinte szüntelenül a provokációk özönét, dühödt támadásokat zúdítanak a felszabadult Kínai Népköztársaságra. Ezek közé tartozik a két legutóbbi: az úgynevezett tibeti kérdés, amelynek felvetésével egy maroknyi reakciós csoport lázadását igyekeznek "nemzeti forradalom" felnagyítani, hogy beavatkozhasanak a Kínai Népköztársasághoz hű tibeti nép belső ügyeibe. Ugyanakkor a kínai-indiai határnak a Himalaja hegység szinte járhatatlan területén fennálló rendezetlenséget akarják felhasználni arra, hogy éket verjenek a két legnagyobb ázsiai állam, Kína és India közé. A Kínai Népköztársaság kormánya - igazsága tudatában - a meggyőző érvek egész sorával verte vissza ezeket a rágalmakat, amelyek nyilvánvaló célja, hogy a jelenlegi, enyhültebb nemzetközi légkört a hidegháboru eszközeivel és módszereivel mérgezzék. Mindezekhez járul még az imperialisták egy részének, elsősorban az Egyesült Államok kormánjának tarthatatlan állásfoglalása, hogy a 680 millió Kínai Népköztársaságot ne vegyék fel az ENSZ-be. A jelenlegi ENSZ-közgyűlést figyelve, örömmel láthatjuk, hogy a világ haladását fékező amerikai köröknek egyre nehezebben sikerül akarataikat "szavazó-gépezetükre" erőszakolni.

- Párt- és kormányküldöttségünk - mondotta a továbbiakban - néhány hónappal ezelőtt ellátogatott a Kínai Népköztársaságba. Saját szemünkkel győződhattünk meg a baráti ország gyors fejlődéséről. A történelmileg rövid tiszteletlátogatás alatt végrehajtották a földreformot, államosították a tőkéstulajdont. Az 1953 tavaszáig megvalósított földreform 300 millió paraszt között 47 millió hektár földet osztott ki. Az élet Kinában is felvetette a mezőgazdasági termelés fokozásának igényét. Természetes, hogy a Kínai Népköztársaságban is a mezőgazdaság kollektivizálása a termelés emelésének egyetlen útja. A Kínai Kommunista Párt - a lenini szövetkezeti terv alapján, felhasználva a szovjet tapasztalatokat - kidolgozta és megvalósította a kollektivizálás fokozatos, többszakaszos programját. Az alacsonyabb típusú szövetkezetek után, 1958-ban, a több mint 760.000 szövetkezet 26.500 népi kommunává alakult át. Ezek az ország parasztgazdaságainak 99 százalékát egyesítik. A szocialista forradalom falusi győzelme hallatlan mértékben megnövelte a mezőgazdasági termelést és jelentősen megjavította a paraszt-tömegek életkörülményeit.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás 1959. szeptember 30. 10 óra 45 perc

/Ünnepség a Kinai...4.folyt./
46.

Dr. Münnich Ferenc ezután a kínai népnek az ipari termelés emelésében, az életkörülmények megjavításában, a művelődésben elért sikereiről szólt, majd méltatta a történelmi sikerek nagy nemzetközi jelentőségét.

- Felémelően hat az a tudat - hangsúlyozta - hogy ma már az egész világ lakosságának több mint egyharmada lépett a szocializmus útjára. E szocialista építő munkában hatalmas része van a Kínai Népköztársaságnak, amely a proletár nemzetköziség szellemében segítséget is nyújtott más szocialista országoknak, mint például Koreának, az imperializmus elleni harcban. A kínai forradalom győzelmének történelmi jelentősége tükröződik abban a hatásában is, amelyet a volt gyarmati országokra és a még gyarmati rendszerben szülő népekre gyakorol. A második világháború után több mint 700 millió ember szabadult meg a gyarmati igaától. Fiatal, független államaikra óriási ösztönző erővel hatnak a Kínai Népköztársaságnak a szocializmus építésében elért eredményei.

- Bennünket, magyarokat - folytatta - öröm és büszkeség tölt el, hogy egy csaknem 700 millió nemzetbarátságát vállalhatjuk magunkénak. Országaink mind jobban erősödő kapcsolatait az egyenjogúságon, az önzetlen és testvéri barátságon alapulnak. E viszonylag rövid idő alatt is szinte nincs az életnek egyetlen olyan területe sem, amelyen a kínai-magyar kapcsolatok fejlődése ne mutatna fel szép eredményeket. Politikai kapcsolatainkban jelentős helyet foglalt el a párt- és kormányküldöttségek kölcsönös látogatása. Májusban Pekingben barátsági és együttműködési szerződést írtunk alá. A szerződés megerősítette közös elhatározásunkat, hogy tovább fejlesztjük és szilárdítjuk a két ország politikai, gazdasági és kulturális együttműködését. A két nép fegyverbarátságának ápolását szolgálja a két ország hadsereg küldöttségének idej közösen látogatása. A kínai nemzeti ünnep alkalmából újabb magyar párt- és kormányküldöttség tartózkodik a testvéri országban.

- Örömdetesem fejlődnek gazdasági kapcsolataink is. Sokat tudnánk erről mondani éppen Csepel dolgozóitól. A "nagy ugrás" jegyében folyó kínai szocialista építéshez a magyar munkás keze is segítséget nyújt. Többek között törpe erőművek sokaságát építjük Kinában. Cseng Tu-ban

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1959. szeptember 30. 20 óra 40 perc

/Ünnepség a Kinai...5.folyt./
46.

most épül Kína első csőgyára, amelynek gépeit a Csepel Vas- és Fémművek szállítja. Örömmel hallottunk az üzem pártszervezetének határozati javaslatáról, amelyben az elvtársak az idén Kinának szállítandó előirányzott mennyiség ezer tonnás túlteljesítését javasolták. Meggyőződésem, hogy a csepeli dolgozók mindent elkövetnek a vállalás teljesítéséért is.

- Hosszan lehetne még sorolni - folytatta - az állandóan bővülő kínai-magyar kapcsolatok példáit. Megemlíthetem, hogy mind több kínai iparcikk, gép érkezik hazánkba és mind nagyobb mennyiségben kapunk Kínából alapanyagokat hazai termelésünk bővítéséhez. Szép eredményeket mutat a kulturális együttműködés is. Irodalmunkban, művészetünkben a tudomány és a sport területén is egyre gyakoribbak a közvetlen, személyes kapcsolatok. Budapesten nemrég mutatták be a legutóbbi tíz év kínai festészetének legjobb alkotásait. Kínai barátainknak mind több alkalmuk van arra, hogy megismerjék a magyar filmművészetet, a zenét, klasszikus és modern irodalmunk gyöngyszemeit.

- Teljes szívünkkel kívánjuk, hogy a nagy kínai nép sikeresen folytassa alkotó munkáját. Azt hiszem, egész dolgozó népünk nevében mondhatom, hogy - miként eddig - a jövőben is mindent elkövetünk, hogy közös harcunk sikerre vezessen. A mai nagy ünnepen, az évforduló napján további hatalmas eredményeket, sok sikert és a jó munkához jó egészséget kívánunk a Kínai Népköztársaság vezetőinek és minden egyes dolgozójának, - hangoztatta befejezőben dr. Münnich Ferenc.

Dr. Münnich Ferenc nagy tapsal fogadott beszéde után Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szólalt fel.

Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete beszédében a kínai népnek az elmúlt tíz évben elért eredményeiről szólt. Mint elmondotta, a párt vezetésével a kínai nép 1949 óta következetesen megvalósította a szocialista forradalom és a szocialista építés egyidejű fejlesztésének általános irányvonalát. Tervszerűen, lépésről-lépésre átalakították a mezőgazdaságot, az ipart és a kereskedelmet.
/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1959. szeptember 30. 20 óra 40 perc

/Ünnepség a Kinai...6.folyt./
46.

Ezzel egyidejűleg folyt a bonyolult küzdelem a szocializmus és a kapitalizmus között a politikai és az ideológiai fronton.

- Különösen az egész népet átfogó, 1957-es munkastilust-javító mozgalom és a burzsoá jobboldali elemekkel vívott küzdelem után - mondotta a nagykövet - soha nem látott mértékben erősödött népünk öntudata. Jelentősen csökkent a burzsoázia politikai és ideológiai befolyása. Ez azt jelenti, hogy a politikai és az ideológiai fronton döntő győzelmet arattunk.

- Az amerikai imperialisták - folytatta - meg mindig megszállva tartják Tajvant, Kína területének részét és fenyegetik országunk biztonságát. A kínai nép szilárd akarata és erős vágya, hogy gyorsan megváltoztassa hazája arculatát, elmaradott országból hatalmas, erős szocialista országgá építse. Ezért a fejlődés ütemének gyorsítása hazánk szocialista építésének alapvető kérdése. Ez az irányvonal tette lehetővé, hogy ipari termelésünk összértéke 1958-ban 66 százalékkal, a mezőgazdasági termelés összértéke 25 százalékkal emelkedett. Azt jelentik ezek a számok, hogy az iparban a fejlődés üteme egyetlen év alatt olyan volt, mint az első ötéves tervidőszakban három év alatt, a mezőgazdaságban pedig a fejlődés üteme elérte az egész első ötéves terv fejlődési ütemét. Ez a gyors haladás példa nélkül áll és elképzelhetetlen bármely kapitalista országban.

- A népgazdaság ugrászerű fejlődésével egyidejűleg ugyancsak páratlanul gyors volt a haladás a tudomány, a technika, a művelődés, stb. területén is. Kínában ma már gyártjuk az ütvöztött fémek egész sorát, sokfajta szerszámgépet. Sorozatban készülnek a lökhajtásos repülőgépek, a sokoldalú felhasználásra alkalmas polgári repülőgépek, a tehergépkocsik. Készítünk új típusú mozdonyokat, kohászati, bányászati és áramfejlesztő berendezéseket, önműködő távbeszélő központokat, teljes textil-, papir- és cukorgyári berendezéseket. A haladással párhuzamosan megfelelően emelkedett népünk életszínvonala is.

A nagykövet ezután a népi kommunáról szólt, hangoztatva: - A mezőgazdaság ugrászerű fejlődésével, a
/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás 1959. szeptember 30. 20 óra 50 perc

/Ünnepség a Kinai...7.folyt./
46.

paraztság széles tömegeinek kezdeményezésére 1958 második felében országsszerte megalakultak a népi kommunák. A népi kommunákat jellemzi, hogy ésszerűbben tudják elosztani a munkaerőt, jobban fel tudják használni a természeti kincseket a mezőgazdaság fejlesztésére, elősegítik a mezőgazdasági munka gépesítését, villamosítását. Nagy szerepet játszanak a társadalmi termelő erők továbbfejlesztésében. Kirobbanó életerejük, összehasonlíthatatlan előnyük már születésük kezdetén is megmutatkozott. A kommunák az elmúlt évben sokat tettek az acél és a vasgyártás fejlesztéséért, öntöző berendezések építéséért. Nagy erejük bizonyossága az ideai súlyos szárazság és az árvizek ellen vívott küzdelmük. A kommunákat megszilárdítottuk. Legyőztük a tapasztalat hiánya következtében jelentkezett kezdeti hiányosságokat. A népi kommunák az egészséges fejlődés és a megszilárdulás útjára léptek. / az

- Népgazdaságunk ideai terve - folytatta - a tavalyi, különösen nagy fejlődés alapján az ugrásszerű fejlődés terve marad. Az acéltermelés 50 százalékkal, tehát újabb 4 millió tonnával emelkedik, a széntermelés 24 százalékkal, azaz 65 millió tonnával nő. A gabona és a gyapottermés 10-10 százalékkal mulja felül az 1958 évi szintet. Idei népgazdasági tervünk megvalósításával számos gyártmány tekintetében csaknem elérjük a második öt éves tervben 1962-re előírt mutatókat. Ez módot nyújt arra, hogy az elkövetkezendő három évben nagymértékben megemeljük a második öt éves terv eredeti célkitűzéseit. Lehetőséget adnak a sikerek arra, hogy nagyvonalakban az eredetileg tervezett 15 év helyett már tíz év alatt utolérjük Angliát a főbb ipari termékek termelésében. Mód lesz arra is, hogy jóval előbb teljesítsük a mezőgazdaság fejlesztésének 12 éves tervét, amelyet eredetileg 1967-ben kívántunk befejezni.

- Népünknek az elmúlt tíz évben elért hatalmas eredményei - hangoztatta Hao De-cin - elválaszthatatlannak a Szovjetunió, Magyarország és a többi testvéri szocialista ország önzetlen segítségétől, támogatásától. Engedjék meg, hogy ezen az ünnepi gyűlésen tolmácsoljam a kínai nép szívből jövő köszönetét a testvéri magyar népnek.

A nagykövet ezután meleg elismeréssel szólt a Magyar Népköztársaságnak a szocialista építésben elért sikereiről, amelyek nagy visszhangra találnak Kinában is.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47. kiadás 1959. szeptember 30. 21 óra 15 perc

/Ünnepség a Kinai...8.folyt./
46.

- A proletár nemzetköziség szellemében népeink örök, megbonthatatlan barátságot kötöttek, - folytatta. Tíz év óta jelentősen fejlődik országaink szolidaritása és együttműködése politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt. Pekingben megalakult a kínai-magyar, Budapesten a magyar-kínai baráti társaság. Nagyszerűen hozzájárultak barátságunk fejlődéséhez Kádár és Münnich elvtársak, a magyar párt- és kormánykudótségek kínai látogatásai. Napjainkban Dobi elvtársnak, az Elnöki Tanács elnökének kínai látogatása járul hozzá testvéri kapcsolataink elmélyítéséhez.

Hao De-cin nagykövet a két nép barátságának, a szocialista tábor egységének éltetésével fejezte be beszédét.

A kínai nép képviselőjének beszédét az ünnepség résztvevői lelkes tapsal fogadták, majd Ortutay Gyula zárta be az ünnepség első részét. Az Internacionálé elhangzása után szünet következett, majd az ünnepség művészi műsorral ért véget, amelyben Bodor Tibor, a Madách Színház művésze, Palotai Erzsébet előadóművész és a Magyar Néphadserreg Vörös Csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese lépett fel nagy sikerrel. /MTI/

Magyar párt- és állami vezetők üdvözlő távirata a Kínai Népköztársaság 10. évfordulója alkalmából

1959 szeptember 30.

48.

Liu Sao-csi elvtársnak, a Kínai Népköztársaság elnökének, Mao Ce-tung elvtársnak, a Kínai Kommunista Párt elnökének, Csou En-laj elvtársnak, a Kínai Népköztársaság Allamtanácsa elnökének

P e k i n g

A Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából engedjék meg, hogy szívünk minden melegével forduljunk Önökhöz és a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és népünk nevében legforróbb üdvözlésünket és jókívánásainkat küldjük Önöknek és a testvéri kínai népnek.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás 1959. szeptember 30. 11 óra 20 perc

/Magyar párt- és állami...1.folyt./
48.

A hős kínai nép évszázados nehéz küzdelmeit, dicső forradalmi harcait koronázta meg az a világraszóló győzelem, amelynek eredményeképpen tíz évvel ezelőtt megszületett a Kínai Népköztársaság. A nagy kínai nép kezébe vette a hatalmat, hogy tapasztalt nagy pártja, a Kínai Kommunista Párt vezetésével felszámolja a mult átkos örökségét és a szocializmus útjára lépve gazdaggá és virágzóvá tegye hazáját.

Országainkat, népeinket tíz esztendő óta a szocializmus építésének közös céljai, a marxizmus-leninizmus nagyszerű eszméi, a barátság, az együttműködés és az együvértartozás ezer meg ezer testvéri szála köti össze elszakíthatatlanul a szocialista tábor nagy családján belül.

A magyar nép testvéri együttérzéssel figyeli a kínai nép gigantikus erőfeszítéseit és csodálattal adózik azoknak az óriási eredményeknek, amelyeket az elmúlt tíz év során elért. Nagyszerű eredményeik közül különösen lenyűgözték népünket 1958-nak, a "nagy ugrás" évének sikeres és sikereinek ezévi továbbfejlesztése, valamint a második ötéves terv időelőtti végrehajtásának nagy célkitűzései. Mindezek eredményeképpen a néhány évtizeddel ezelőtt még kirabolt és földretiport ország helyébe a szocializmust építő hatalmas Kínai Népköztársaság lépett.

A nemzetközi reakció és az imperializmus erői mindent elkövetnek, hogy közvetlen és közvetett uton megzavarják a Kínai Népköztársaság fejlődését és barátságát a többi ázsiai országgal.

A magyar nép és kormánya a leghatározottabban elítéli a nemzetközi reakció mesterkedéseit, teljes mértékben támogatja a Kínai Népköztársaság következetes békepolitikáját, valamint jogos harcát az amerikai imperializmus által jogtalanul megszállt Tajvan és a partmenti szigetek felszabadítása érdekében, s követeli, hogy a 680 milliós Népi Kína elfoglalja jogos helyét az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

A magyar dolgozó nép nevében őszinte szívvél kívánjuk, hogy örökké virágozzék népeink testvéri barátsága.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49. kiadás 1959. szeptember 30. 11 óra 20 perc

/Magyar párt- és állami...2.folyt./
48.

Őszinte szívvél kívánunk Önöknek, kedves elvtársak jó erőt, egészséget és országuk öntudatos, aldozatkész, szorgalmas népének további nagyszerű sikereket a szocializmus építésében, a világbéke megvédésében.

Dobi István
az Elnöki Tanács elnöke,

Kádár János
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi
Bizottsága első titkára,

Dr. Münnich Ferenc
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány
elnöke

A Kínai Népköztársaság fennállásának 10. évfordulója alkalmából dr. Sik Endre külügyminiszter táviratban üdvözölte Csen Ji-t, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterét, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága a Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának, a Magyar-Kínai Baráti Társaság, a Kínai-Magyar Baráti Társaságnak, a Szakszervezetek Országos Tanácsa pedig a Kínai Országos Szakszervezeti Szövetségnek küldött üdvözlő táviratot./MTI/

--- . ---

Ankét a társadalmi tulajdon védelméről

1959. szeptember 30.

49.

Az I. kerületi Hazafias Népfront szakmaközi bizottsága és a kerületi népi ellenőrzési bizottság a Hazafias Népfront helyiségében szerdán este ahkétot rendezett a társadalmi tulajdon védelméről. Dr. Dicker Jenő, a kerület vezető ügyésze A szocialista törvényesség és a társadalmi tulajdon fokozott védelméről címmel tartott bevezető előadást. Az előadás után az ankét résztvevői - a kerület üzemeinek, vállalatainak, ktsz-einek igazgatói, a szakszervezeti bizottságok titkárai, valamint a vállalatok jogi előadói kicserélték a társadalmi tulajdon védelmében szerzett tapasztalataikat és hasznos javaslatokat tettek./MTI/

--- . ---

MTI BELFÖLDI HIREK

B 50. kiadás 1959. szeptember 30. óra perc

Bemutatták az ország első gépesített juhodályát

50.

A Magyar Agrártudományi Egyesület rendezésében szerdán szakmai bemutatót tartottak a Csengődi Állami Gazdaságban. A Földművelésügyi Minisztérium képviselői, valamint az ország különböző vidékeiről összegyűlt szakemberek előtt a gazdaság bemutatta és véleményezésre bocsátotta a juhtenyésztés gépesítésének az országban itt először megvalósított rendszerét. A két, egyenként 500 férőhelyes juhodályba vízvezeték, továbbá a takarmány szállításához szükséges függesztett csilléket, trágyavontatókat szereltek be, s ezzel a nehéz kézi munkát szinte teljesen gépesítették. A gazdaság példát mutatott arra, hogy aránylag csekély beruházással, az állattenyésztés legelhanyagoltabb területét, a juhtenyésztést is nagymértékben lehet korszerűsíteni. /MTI/

--- . ---

Szerdán folytatta munkáját a termelékenység kérdéseivel foglalkozó tudományos konferencia

Ki 1959. szeptember 30.

51. A Magyar Tudományos Akadémián, ipari és mezőgazdasági tagozatokban szerdán folytatta munkáját a termelékenység kérdéseivel foglalkozó tudományos konferencia. Az ipari tagozatban Péter György, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd több előadás anyagát megvitatták. Szerdán Alexej Bales, a csehszlovák központi statisztikai hivatal főosztályvezetője, dr. Friedrich Behrens professzor, akadémikus, az NDK közgazdaságtudományi intézetének munkatársa, Lukács Ottó, a Központi Statisztikai Hivatal főosztályvezetője, dr. Ollé Lajos, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem docense, dr. Gerhard Richter, a lipcsei Karl Marx Egyetem professzora, Román Zoltán, a Központi Statisztikai Hivatal főelőadója és Zdenek Tlustý a csehszlovák közgazdaságtudományi intézet munkatársa; a mezőgazdasági szekcióban Kelemen István kandidátus, és Sibenfreund Kurt, a Magyar Tudományos Akadémia közgazdaságtudományi intézetének munkatársa és Cséte László kandidátus, a MTA mezőgazdasági üzemtani intézetének osztályvezetője tartott előadást.

A konferencia csütörtökön folytatja munkáját.

/MTI/

/a mezőgazdasági tagozatban Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51. kiadás 1959. szeptember 30. 21 óra 35 perc

Kárpátukrajnai delegáció Debrecenben

52.

A Szabolcs-Szatmár megyébe érkezett kárpátukrajnai delegáció szerdán Debrecenbe látogatott. A küldöttség vezetője Ivan Ivanovics Lenarszkij, az uzsgorodi állami egyetem rektora. A kulturális szakemberekből álló delegáció baráti látogatásokat tett a debreceni felsőoktatási intézményeknél, találkozott a város kulturális életének irányítóival. /MTI/

--- . ---

Ülést tartott a Bács megyei képviselőcsoport

1959. szeptember 30.

53.

Szerdán ülést tartott az országgyűlési képviselők Bács megyei csoportja. Résztvett az ülésen Révész Géza honvédelmi miniszter és Nyers Rezső, a SZOVOSZ elnöke is. A képviselők megvitatták a kecskeméti lakosság foglalkoztatottságát, a munkára jelentkezők elhelyezkedési lehetőségeit. A képviselők számos javaslatot tettek megfelelő munkaalkalmak megteremtésére. /MTI/

--- . ---

A Kínai Népköztársaság

1959. szeptember 30.

54.

megalakulásának 10. évfordulója alkalmából csütörtökön 18.30-kor ünnepi műsort közvetít a Kossuth Rádió. Hao De-cin nagykövet beszéde után Salgó László és Dolgos János dokumentum-műsorát adják: A kínai forradalom diadalmas útja címmel. /MTI/

--- . ---

B 52. kiadás 1959. szeptember 30. 21 óra 15 perc

Magyar fotóművészek sikere Berlinben

55.

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából Berlinben nagy nemzetközi fotókiállítást rendeztek. A szocializmus győz címmel. A kiállításon Sándor Zauza: Tanítónő című képével aranyérmes és ezer márkát, Erdősné Zinner Erzsébet: Gyermekkorházban című képével ezüst érmes és ötszáz márkát nyert.

/MTI/

Budapestre érkezett Kitajgorodszkij professzor

56.

1959. szeptember 30.

Háromhetes magyarországi tartózkodásra hazánkba érkezett I.I. Kitajgorodszkij, a műszaki tudományok érdemes mestere, kétszeres Sztálin-díjas, a műszaki tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár. Itt tartózkodása során előadást tart a Magyar Tudományos Akadémián és Veszprémben. /MTI/

Egyetemi tanárok véleménycseréje az időszerű politikai kérdésekről

57.

1959. szeptember 30.

A Hazafias Népfront budapesti vezetőinek meghívására szerdán a Magyar Ujságírók Országos Szövetségének székházában egyetemi tanárok, tudósok, a magyar békemozgalom kiemelkedő személyiségei jöttek össze baráti beszélgetésre, véleménycserére az időszerű nemzetközi kérdésekről. Dr. Pesta László, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának alelnöke bevezetőjében elmondotta: ez a találkozó olyan beszélgetéssorozat kezdetét jelenti, amelyen egyetemi tanárok és más értelmiségiek, valamint népfrontvezetők cserélik majd ki észrevételeiket.

/folyt.köv./

B 53. kiadás 1959. szeptember 30. 21 óra 55 perc

/Egyetemi tanárok...1.folyt./

57.

Erdey-Gruz Tibor akadémikus szavaival kezdődött a beszélgetés és a szovjet tudomány nagyszerű sikere, a Holdrakéta, valamint a világ érdeklődésének homlokterében álló esemény került szóba. Erdey-Gruz Tibor többek között hangsúlyozta:

- A második világháború utáni legjelentősebb nemzetközi eseménynek voltunk a tanúi az elmúlt napokban. Olyan találkozó zajlott le, amely lendületet adott a hidegháború felszámolásának. A nagyszerű esemény alapjait nem ma vetették meg, hanem a Szovjetunió sokéves, következetes marxista-leninista politikájával és a szovjet állam gyors-ütemű fejlődésével a második világháború óta. A szovjet népgazdaság, a szocialista rendszer kitűnő eredményei azok az érvek, amelyek a nyugati világ vezető politikusai számára bebizonyították: a szocialista rendszer összeomlására várni hiu remény, annyit tesz, mint ábrándok után szaladni. A szocialista társadalom a népben gyökerezik. A fejlődés a világ szeme láttára zajlott le, s az eredmények hatására a tiztizenkét évvel ezelőtti nyugati lekicsinylés helyébe az elismerés lépett. A sokáig lebecsült tervgazdálkodás ma a Nyugat számára is a szocialista rendszer biztos jövőjét jelenti és nem véletlen, hogy például Angliában a közel múltban öt-éves tervet dolgoztak ki a tudomány, a felsőoktatás fejlesztésére.

Amikor a Szovjetunió eredményeiről beszéltek az egyetemi tanárok, sorra megemlítették a Hruscsov amerikai látogatását megelőző Holdrakéta jelentőségét is. Elmondották, hogy nemcsak a tervező mérnökök tudásának, hanem az egész ipar színvonalának kimagasló bizonyítéka. Reischl Anta a szovjet sikerrel az amerikai rakétakisérletek kudarcait állította szembe. -Az Egyesült Államokban - mondotta többek között - a kudarccok egyik oka, hogy nincs meg az a türelem, az a bizalom, hit a tudományban, ami a szovjet szakemberek, tudósok munkáját segíti. Az egyes részkatatások eredményét üzleti okokból eltitkolják, tervszerűtlenül dolgoznak.

Thuróczy-Trostler József arról szólt: a Szovjetunióban nemcsak a technika, a gyakorlati tudomány örvend megbecsülésnek, hanem az emberi műveltség, az emberi tudás minden ága. Erre bizonyíték az is, hogy a szovjet miniszterelnököt elkísérte utjára Solohov, a ma élő legnagyobb írók egyike is. A Szovjetunióban valóra váltották a költők,

/ a szovjet miniszterelnök Egyesült Államok-beli utja

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54. kiadás 1959. szeptember 30. 21 óra 15 perc

/Egyetemi tanárok...2.folyt./ -
57.

írók álmait, és kibontakoztatták, továbbfejlesztették a legnagyobb távlatok előtt álló irodalmat, filozófiát, amely a realitásban gyökerezik. A szocialista-realizmus ma már legalább úgy érdekli a bonni egyetem tanárait, mint a szovjet tudomány, a szovjet emberek más alkotásai. A Szovjetunióban megújodott az irodalomtörténet, s ennek nyomdokain haladva, félévszázados munkásság után most hozzákezdtem ahhoz, hogy tanulmányban kijelöljem nagy nemzeti költőnk, Petőfi helyét a világirodalomban - mondta többek között Thuróczy-Trostler József.

Hajdu Gyula egyetemi tanár arról szólt, hogy napjainkban a béke ad perspektívát az ifjúságnak, s ezért helyesnek tartaná, hogy ha a magyar békemozgalmat az iskolákban, az egyetemeken az eddigieknél jobban fejlesztենék.

A baráti találkozó ugyszólván minden résztvevője, köztük Macskássy Árpád, Oveges József is szót kért, véleményt mondott./MTI/

--- . ---

Benedek Elek emlékest a Kossuth Klubban

58.

1959. szeptember 30.

A nagy magyar mesemondó, Benedek Elek születésének századik évfordulója alkalmából a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és a Benedek Elek Emlékbizottság szerdán ünnepi emlékestet rendezett a Kossuth Klubban. Dr. Ortutay Gyula akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, a Benedek Elek Emlékbizottság elnöke, méltatta beszédében a kiváló meseíró munkásságát, szerkesztői tevékenységét, valamint azt a következetes harcot, amelyet mint országgyűlési képviselő folytatott a gyermek- és ifjúsági irodalom megteremtéséért.

Az ünnepi est második részében neves fővárosi művészek adtak nagysikerű műsort, amelyben közreműködött Török Erzsébet Kossuth-díjas, Jancsó Adrienne, Keres Emil és a II. kerületi Vöröshadsereg uti általános iskola énekkara. Zongorán kísért Kistótyi Melinda./MTI/

--- . ---

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55. kiadás 1959. szeptember 30. 12 óra perc

A Cseh Nonett hangversenye a Fészek Klubban

59.

A hazánkban tartózkodó Cseh-Nonett kamaraegyüttes a Csehszlovák Kultura rendezésében szerdán este nagysikerű hangversenyt adott a Fészek Klubban. A koncerten jelen voltak a magyar zenei élet képviselői./MTI/

--- . ---

V E G E !

MUNKASZÁM:

A / 85

FELVÉTEL:

637

Készítette:

STROHNE'